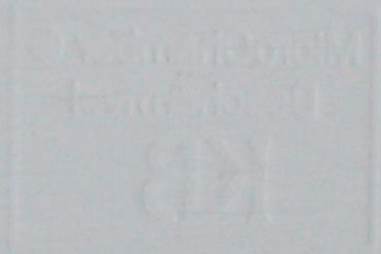

AGRIPPA,

OF

DE GEWAANDE TIBERINUS,

TREURSPEL,

Uit het Fransch van den Heer QUINAULT.

DE TWEDE DRUK.

NIL. VOLENTIBUS. ARDUUM

TE AMSTERDAM,
By ALBERT MAGNUS, op de Nieuwen Dyk, in den Atlas, by Dirk van Hasselts Steeg.
Met Privilegie.

C O P Y E
Van de
P R I V I L E G I E.

E Staten van Holland ende Westvrieslandt doen te weten. Alsoo Ons vertoont is by eenige Liefhebbers van de Nederduytsche Tael en Poëzy, hoe dat sy al voor eenige Iaren, na het voorbeeld van de Italiaansche en Fransche Academien, t'Amsterdam opgerecht hadden, een Konstgenootschap onder de Prent en Sinspreuke van NIL VOLENTIBUS ARDVVM, waar in dagelijks gearbeyt was, en noch wiert tot voortsettinge van onse Taal en Dichtkunst, gelijk ook al eenige werkjens, nu en dan daar van in 't licht gekomen, en door den druk gemeen gemaakt waren; en dewijl van tijt tot tijt uytgegeven souden worden grootere werken die by dat Konstgenootschap, sommige reets gemaakt, sommige noch onderhanden waren, waar toe het selve boven haar tyt en arbeyd, noch groote kosten tot den druk, en wat daar meer toe-behoort, soude moeten doen, en vermits ook niet sonder groote reden gevreest wierd, dat al het gene van eenigh belang zynde, by het selve Konst-genootschap uytgegeven soude worden, aanstonts door andere soude mogen werden naargedrukt, en sonder eenige opmerking, veel min naaukeurigheydt der Spelling oft nettigheydt der Tale, aan alle de werelt gemeen gemaakt, waar door het goede Insigt tot opbouwing des Nederduytsche Tale, ende voorsettinge van de welsprekentheyt in de selve verhindert, en de lust om daar in voort te gaan aan het voorseyde Konst genootschap soude benomen worden; soo hadde sich het selve Konstgenootschap genootsaakt gevonden, om sich te keeren tot Ons, ootmoedelyk versoekende, dat het Ons gelieven mogte haar te begunstigen alle de werken, die uit het selve Konstgenootschap in 't licht gebragt souden worden, met Ons Octroy voor 20 jaren lang, en onder soodanige straffe tegen de gene, die de selve souden nadrukken, verkoopen oft elders naargedrukt, in dese Onse Provintie voerenom te verkoopen, als het Ons soude gelieven goet te vinden. SOO IS 't, dat Wy, de Saken en 't Versoek voorsz. overgemerkt hebbende ende genegen wesende ter bede van de Supplianten, uyt Onse rechte wetenschap, Souveraine macht ende authoriteyt de selve Supplianten geconsenteert, geaccordeert, en geoctroyeert hebben, consenteren, accorderen, ende Octroyeren mits desen, dat sy gedurende den tyt van vyftien eerstkomende Iaren, de Werken by het voornoemde Konstgenootschap onder den Tytul van NIL VOLENTIBUS ARDVVM gemaakt werdende oft alrede zijnde binnen den voornoemden Onsen Lande alleen sullen mogen drukken, uytgeven ende verkoopen, verbiedende daarom allen ende eenen iegelijken, de selve werken na te drukken, ofte elders naargedrukt binnen Onsen Lande te brengen, uyt te geven ofte te verkoopen, op verbeurte

van alle de naargedrukte. ingebragte ofte verkofte Exemplaren, ende een boete van drie hondert guldens daarenboven te verbeuren, te appliceren een derdepart voor den Officier die de calange doen ſal, een derde part voor den Armen der plaatſe daar het caſus voorvallen ſal, ende het reſterende derde part voor de Supplianten. Alles in dien verſtande, dat Wy de Supplianten, met deſen Onſen Octroye alleen willende gratificeren tot verhoedinge van hare ſchade door het nadrukken van de voorſz. Werken, daar door in geenigen deele verſtaan, den Inhoude van dien te authoriſeren ofte te advouëren, ende veel min het ſelve onder Onſe protectie ende beſcherminge eenig meerder credit, aanſien ofte reputatie te geven; Nemaar den Supplianten in cas daar in iets onbehoorlyks ſoude mogen influeren, alle het ſelve tot haren laſte ſullen gehouden weſen te verantwoorden tot dien einde wel expreſſelyk begerende, dat by aldien ſy deſen Onſen Octroye voor de ſelve Werken ſullen willen ſtellen. daar van geene geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie ſullen mogen maken, Nemaar gehouden ſullen weſen, het ſelve Octroy in 't geheel, en ſonder eenige Omiſſie daar voor te drukken, op pene van het effect van dien te verlieſen, Ende ten eynde de Supplianten deſen Onſen conſente en Octroye mogen genieten naar behooren, laſten Wy allen ende een iegelyken, dat ſy de Supplianten van den inhoudt van deſen doen laten ende gedogen, ruſtelyk, vredelyk ende volkomentlyk genieten ende gebruyken, ceſſeren de alle belet en de wederleggen ter contrarie. Gedaan in den Hage onder onſen grooten Zegele hier aan doen hangen, den XV Maart, in 't Iaar onſes Heeren en Zaligmakers duyſent ſes hondert ſeven en ſeventigh.

A. Br. d'ASPEREN.
1677.

Ter Ordonnantie van de Staten

HERBERT van BEAUMONT.
1677.

Het KONSTGENOOTSCHAP heeft het Récht van de bovenſtaande PRIVILEGIE, aangaande AGRIPPA, vergund aan ALBERT MAGNUS, Boekverkooper tót Amſterdam.

In Amſterdam, den 11 *Julii* 1678.

VOOR-

VOORRÉDE.

Déze Agrippa, die wy wéder onder de Pérs bréngen, is in het begin, om groote réden, zeer haastig, én ter loop opgeslagen geweest van verscheidene Liefhébbers, én daar onder twé buiten ons Konstgenootschap, ten tyde dat het zélve naauwelyks, óf éven eerst begonnen was; zo dat men de verschillendheid van stylen daar in niet wél heeft kunnen myden, nóch het wérk zo beschaafd doen voor den dag komen, als het behoorde: Het waare daarom wél noodig geweest alle die misstallen in déze twéde druk te verbéteren, gelyk dat in eenigen deele geschied is; maar omdat ons dat zo veel tyds zoude kósten, én zo moeïjelyk vallen, als een geheel nieuw Spél over te zétten, óf op te slaan, verhoopen wy den Liefhébberen meer genoegen te zullen geeven, dat wy onze tyd én arbeid besteeden mét wat anders voor den dag te bréngen, als die in de verbétering van dit wérk te verspillen. Ja wy zouden ook hierom byna van meening geweest zyn, om het niet wéder op de Pérs te bréngen, waare het niet geweest om onze Wérkjes vol (*compleet* zéggen de Boekhandelaars) te houden; als méde om dat de Kunstkénners mét eenen moogen zien, hoeveel wy van tyd tót tyd aangenomen hébben; het wélk wy ons tót geen schande rékenen, nóch ook daar voor geduid zal worden by alle, die déze gulde zédespreuk van Cato in eenige achting hebben:

Non nescire pudor; sed discere nolle.

Niet weeten is geen schand, maar niet te willen leeren.

 Op

Op den welvertaelden

AGRIPPA,

Aan de Kunstkenners.

INdien u Aristotels regel
Van speelen aensta, steek uw zegel
Aen spel van oordeel en verstant.
Zoo schuift men lompen aen een kant.

J. v. VONDEL.

VERTOONERS.

LAVINIA, *Prinsés van den bloede der koningen van Alba.*

ALBINA, *dóchter van Tirrénus, én zuster van Agrippa.*

CAMILLA, *vertroude van Lavinia.*

JULIA, *vertrouwde van Albina.*

MÉZÉNSIUS, *broeders zoon van Tibérinus.*

FAUSTUS, *vertrouwling van Mézénsius.*

TIRRÉNUS, *Prins van den bloede van Æneás, vader van Agrippa, én Albina.*

AGRIPPA, *zoon van Tirrénus, regeerende onder de naam, én gelykenis van Tibérinus, Koning van Alba.*

LAUSUS, ATIS, } *Bevélhébbers van Agrippa.*

Lyfwacht én Stoet, *Stom.*

Hét Tooneel is 't paleis der Koningen van Alba, voor het vertrék van Lavinia.

AGRIP-

AGRIPPA,

OF

DE GEWAANDE TIBERINUS,

TREURSPEL.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

LAVINIA, ALBINA, CAMILLA, JULIA.

LAVINIA.

ALbina, uwe ramp kan by myn' ramp niet haalen.
Ik, ik moet schreijen, gy kunt uwe rouw bepaalen.

ALBINA.

Gyként myn' rouw niet, zo gy de uwe grooter acht.

LAVINIA.

Neen, neen; Agrippa, zo moorddadig omgebragt
Was wél uw' broeder, maar myn minnaar. Welk verschee-(len!

ALBINA.

Het was myne éénige; ach! de schade is niet te heelen.
Zyt gy beklaagens waard, schoon gy een Minnaar dérft?
De Prins Mézénsius, die om uw' liefde stérft,
Verzét die schade. Uw oog maakt u ontélb're slaaven.
Maar ach! myn' broeder, én myne éénigste, is begraaven.

LAVINIA.

Van al de minnaars; die ik had tót déze tyd,
Minde ik maar éénen, én dien éénen raak ik kwyt.
Maar Koning Tibéryn, eer hy uw' Broeder moordde,
Sprak u van trouwen, 't wélk u lichtlyk zo bekoorde,
Dat, nu gy vólgens pligt hém haaten moet, de smart
Van 't broederslagten wél de minste is u hart.

ALBINA.

Zou my Lavinia zo laf van moed vermoeden?
Neen, alle liefde is uit mét my, én dien verwoeden.
Ik héb eene afſchrik van den Koning; myn gemoed
Verbant hém; want hy is bezoedeld mét myn bloed.
Ja 's wreeden wéderkomſt in Alba rukt de wonde
Van myn beleedigd hart weêr ópen tót den gronde;
En, ſchoon hy in uw hart vernieuwt een' groote pyn,
Mêvrouw, zy zal, geſtéld by myne, lieflyk zyn.
Ook kan men in een jaar een' minnaar licht vergeeten.

LAVINIA.

Zég eer, eens broeders rouw is binnen 't jaar verſleeten.
Opréchte liefde is veel te téder: de natuur
Is eer te trooſten, als te dooven 't minnevuur.
't Verlies eens broeders is verzétlyk door het ſchreijen,
En eindigt haaſt, als 't graf de lichchaamen doet ſcheijen,
Want ze is geen' zuſter meer, die geenen broeder heeft;
Het bloed bemint het bloed, zo lang ſléchts, als het leeft.
Maar trouwe liefde weet van ondergaan, nóch ſterven,
En mint nóch na de dood, al moet zy 't oogwit dérven.

ALBINA.

Neen, de eer vervoegt zich by myn' liefde in dit geval
Tót meerd'ring van myn' haat, én ſmarte. Hy was al
Het ſteunſel, daar ons huis, én Vaders oude jaaren
Op hoopten; maar die hoop is mét zyn' zoon vervaaren.
't Is waar, wy daalen uit de ſtam, die hier gebiedt.
In Alba; maar te vér; dit voorrécht hélpt ons niet.
Dóch gy zyt naader aan de kroone; én 't ſcépterzwaaijen
Zal de eene óf de and're dag die minneſmart wél paaijen.

LAVINIA.

Myn hart is vol van liefde, én wraakt het lós geluk.
De kroon zou me in die ſtaat tót overlaſt, en druk
Verſtrékken. Als het graf beſluit al 't geen we minnen,
Wordt ſtaatſie pyn, de kroon een' laſt in onze zinnen.
Na Tibérinus, én Mézénſius zyn' neef,
Wil myn' geboorte, dat ik Alba wétten geef.

Maar,

Maar, Góôn! de Koning in 't bezit van déze zétel,
Bevlékt die, én ons bloed te gódloos, én vermétel.
Gódvruchte Enéas onſe outgrootvaâr heeft geen daân
Zo heerlyk uitgevoerd, als hy wél ſchélmſch begaan;
Waar van de moord, die myn' Agrippa heeft doen vallen,
Het laatſte was, maar wél het wreedſte ſtuk van allen.
Schoon hy hém na in 't bloed beſtond, én nimmermeer.
Een onderdaan in trouw zo uitblonk aan zyn' heer;
Nóchtans moeſt hy, én zélf in 't byzyn van zyn' vader,
Zo ſchéndig ſneuv'len door de hand van dien verraader;
En om niets anders, als om dat hy hém geleek. (ſtreek
'k Zou dan, om 't maagſchap, óf uit plicht nóch maat, én
In 't haaten houden? neen; eer alle wétten ſchénnen. (nen.
'k Wil hém voor Koning, nóch voor bloedverwant érkén-
De ontménſchte moorder myns doorluchten minnaars
wacht
Zich zélve, én vrees vry voor de wraak, die ik betracht.
Maar....

ALBINA.

'tIs Mézénſius; hy komt u lichtlyk ſpreeken
Van liefde; ik ga, om zyn verneemèn niet te breeken.

TWEDE TOONEEL.

LAVINIA, MÉZÉNSIUS, FAUSTUS, CAMILLA.

GY ziet, dat uwe dienſt my weinig vriendſchap doet;
Want gy verſchynt niet, óf men vliedt my.

MÉZÉNSIUS.

'k Doe u goed,
Indien ik door myn' komſt Albina doe vertrékken; (ken.
Dat voorwérp komt uw' ſmart maar wétten, én verwék-

LAVINIA.

De neef des dwinglands, dien ik al myn hartzeer wyt,
Térgt myne droefheyd eer.

MÉZÉNSIUS.

Mét wélk een' wreedheid zyt

Gy ingenomen, dat gy my de ſtraf doet draagen
Van 't geen' een ander deê; hadde ik uw' Héld verſlaagen,
Zoudt gy my ſmaadlyker onthaalen, als gy doet?

LAVINIA.

Hoe weet ik, óf gy niet, uit minnenyd verwoed,
Geſtierd hébt 's Konings arm, en zyn' vervloekte dégen;
Toen hy myn' minnaar zo érbarmlyk heeft doorregen.
Want op Agrippa was hy nooit voorheen geſtoord.
De Koning leende u licht zyn' hand tót déze moord, (ten;
En liet zig 't ſchélmſtuk niet aan 't hart gaan, nóch verdrie-
Sléchts op dat gy de vrucht der misdaad zoud genieten.

MÉZÉNSIUS.

Mêvrouw, de Koning heeft zich giſt'ren op dit ſtuk
Verklaard ten vollen, dat Agrippus hoog geluk,
En aanzien hém te zeer in 't oog ſtak, én deê vreezen;
Ook, dat hy al te zeer den Koning leek van weezen.
Dés had hy hém, eer eens een doodlyk misverſtand
Die vrees réchtvaerdigde, geholpen aan een kant.
Want hunn' gelyknis was onmooglyk te onderſcheijen,
En kon de opmérking van 't naauwkeurigſte oog ver leijen.
Ik zélve, die hén bey gezien héb dag op dag,
Bedroog my, als ik hén niet by malkand'ren zag.

LAVINIA.

Natuur vergat licht in hun aangezicht te ſluiten
't Verſchil, dat in hun wérk gemeenlyk blykt van buiten.
Zulk een' gelyknis in twé ménſchen is zy nooit
Gewoon te ſtorten. Maar ſchoon zy hén heeft getooid
Van buiten évenééns, nóchtans heeft zy van binnen
Geplaatſt het onderſcheid van beider ziele, én zinnen.
Myn' Minnaar had een' ziel zo édel, zo bemind,
Als die van Tibéryn is trouwloos, én ontzind.
En lichtlyk was hy niet moorddadiglyk doorſteeken,
Hadd' hy dien dwingeland, dien ſchélm wat meer gelee-
(ken.

MÉZÉNSIUS.

Ik prys die heevigheid van uw' vervoerdheid; Ja
De Koning ként zyn' ſchuld, én vreeſt uwe ongenâ.

Want

Want gift'ren, na dat ik hém éven hadde ontfangen,
Vermaande hy van u mét droefheid, én verlangen;
En hoorende, in wat zé van rouw Agrippas dood
U had gedompeld, én hoe zwaar die was, én groot,
Verzuchte hy, én wierd weemoedig; Ja 't belooven,
Dat hy u trooften, én bezoeken zou, kwam boven.

LAVINIA.

Helaas! geen grooter kwaad kwam my ooit over; die
Ontménfchte, wil hy nóch, dat ik hém fpreeke, én zie?
Of komt hy lichtlyk tót meer kwélling aan myne oogen
De hand, geverfd in 't bloed van mynen Héld, vertoogen?

MÉZÉNSIUS.

In de eerfte flag nam een geftoorde pyl de wraak,
En trof zyn' rechterhand. tót voorftand van uw' zaak.
Het lót, door dit begin van meer verdiende plaagen,
Doet zien, dat zonder ftraf u niemand kan mishaagen.

LAVINIA.

Zo 't bloedvergieten van de onnózelen u kwétft,
Réchtvaerde Góôn, zo hébt ge uw' wraak alleen gefchétft
En déze fchicht, die hém de hand trof, is maar éffen,
Zo'k hoop, een flaauwe ftraal uws bliksems, reê tót treffen.
Maar gy, Prins, die mét hém, wie grooter fchélm zy, ftrydt.
En meer door zonde, als 't bloed, aan hém vermaagfchapt (zyt,
Verbidt de Góden vry in hunn' getérgde tooren,
Dat mét uws Konings dood uw val niet zy befchooren.
Maar gy gelooft aan Góôn, aan hémel, nóch aan hél;
Gy lacht mét de oppermacht, én meint, het ftaat u wél.

MÉZÉNSIUS.

Al héb ik nooit geloofd; de fchoonheid van uwe oogen
Verplicht me eerbiediglyk uw' gódheid, vol vermoogen,
Zo klaar te kénnen, dat ik my tót ófferhand
Aanbiede, én op 't altaar van uw' volmaaktheên brand.
Ja, fchoon ik had gedwaald in nimmer te gelooven
Aan Góden, die ik dacht door 't brein verzierd daar boven;
Al hadde ik altyd mét alle and're Góôn gefpót,
By u is my de Min geen onbekénde Gód.

LA-

Mézénſius, hoe 't zy; ik wil 't u niet verzwygen;
'k Zal na Agrippas dood nooit zin in and're krygen.
De milde hémel had beſlooten in dien Héld
Al wat men op der aard voor ſchoon, én minlyk télt; (nen
De onwéderſtaanb're magt van 't Noodlót ſtak myn' zin-
Op 't félſt in brand, om 't beeld van alle deugd te minnen;
En Min wil, dat men hém eens een réchtſchapen hart
Opóff're, 't is te veel, zo 't meer getroffen wérd.

MÉZÉNSIUS.

Wie twyffelt, wreede, dat ge uw' haat te mywaarts heelen,
Of uwe liefde tót Agrippa kunt verdeelen?
My ſchiet niets over, als uw' ſtuursheyd. Hy beviel
U zo, dat zélfs zyn' ſchim nóch heerſcht in uwe ziel.
Gy ſchynt my, hoe 'k u meer bemin, hoe meer te haaten.

LAVINIA.

Verlaat uw' liefde dan.

MÉZÉNSIUS. Hoe kan ik die verlaaten,
Ondankb're? neen, bewaar veel eer uw' haat voor my;
En ly ſléchts myne min, hoewél ik hooploos ly.
Al zag ik eeuwig die ſchoone oógen vol van tooren;
Al dreigen ze myn' dood, nóch konnen ze bekooren.
De Hémel vórmde ons lót verſcheidentlyk, Mêvrouw;
't Uw', minnelyk te zyn, 't myn', dat ik minnen zou.
En zéker... Maar gy hoort na my niet ééns, uwe oogen
Zyn moê van me aan te zien, én ſchuwen me onbewoo-
(gen.

LAVINIA.

Daar is de Vader myns vermoorden Hélds; wat haaſt,
Wat zórgen kwéllen zyn gemoed? hy ſchynt verbaaſd.

DERDE TOONEEL.

TIRRÉNUS, LAVINIA, MÉZÉNSIUS,
FAUSTUS, CAMILLA.

TIRRÉNUS *tégen* MÉZÉNSIUS.

IK bid den Prins, hy wil tóch onvergramd gehéngen,
Dat ik, hém ſtoorende, Mêvrouw de maar moog brén-
gen,

Dat Tibérinus, reeds uit zyn paleis gegaan,
Mêvrouw bezoeken komt.

LAVINIA *tégen* MÉZÉNSIUS.

Ach Prins, wat gaat my aan!
Verlós my van die pyn, hébt ge éénig médelyden;
En wil me, is 't in uw' magt, tóch voor de ſtraf bevryden
Van zulk een haatelyk aanſchouwen.

MÉZÉNSIUS.

'k Vlieg, Mêvrouw,
Tót téken van wat waarde ik uw' gebóden hou.

VIERDE TOONEEL.

TIRRÉNUS, LAVINIA, CAMILLA.

TIRRÉNUS.

DE Prins doe vry zyn béſt, hy zal 't hém niet belétten;
Ik kén den dwingeland; hy is niet te verzétten.
Hy vaart ſléchts voort, hy is hardnékkig in zyn' wil;
En ſtaat, hoe meer men hém weêrſtreeſt, hoe minder ſtil.
Ik zoude u raaden zyn byweezen zélf te vlieden.
Vertrék tóch; hy zal zich wél wachten te gebieden,
Uw' hófpoort mét gewéld van hamers op te ſlaan.
Die booswicht vreeſt het vólk, én 't vólk hangt u meeſt aan.

LAVINIA.

Maar gy....

TIRRÉNUS.

Hélaas, wat vreeſt een trooſtelooze vader!
Wiens bloed, én 't édelſt hy getapt heeft uit déze aader.
Ach! 't weinig overſchót verdient niet, dat ik my
Bedwinge één oogenblik, én bang voor 't ſtorten zy.
'k Zal hém dat gódloos ſtuk in élks gezicht verwyten.
Maak, dat hy u niet zie, hy kómt; ik zal my kwyten.

VYF-

VYFDE TOONEEL.

AGRIPPA, *onder de naam van* TIBÉRINUS, MÉZÉNSIUS, LAUSUS, ATIS, TIRRÉNUS

AGRIPPA *tégen* MÉZÉNSIUS.

SPreek daar niet van, 'k wil haar bezoeken. *Mézénzius gaat weg.*

tégen LAUZUS.

Gy, geeflast,
Dat op de pléghtigheid werd na den eisch gepast,
Om dankbaar óffer aan het gódendom te branden;
Wyl 't ons de vréde heeft verleend door myne handen.

tégen ATIS.

En gy, gaat al van hier. Ik wil niet zyn gestoord.
Keer niet, voor ik u roep.. . Hoe sluit men my de poort?

TIRRÉNUS.

Ondankb're, ja, men sluit ze, én 't is myn' raad.

AGRIPPA.

Myn Vader. . . .

TIRRÉNUS.

Ik kén u naauwlyks voor myn' zoon. Maar kom wat nader.
Wy zyn alleen. Mén vrees geen spie. 't Is al in 't slót.
Durft gy Lavinia, én tégens myn gebód
Bezoeken? zult ge dus uws vaders last vergeeten,
Door wiens beleid gy zyt op Albaas Troon gezeeten.
Of heugt u niet, dat myn' voorzichtigheid u gaf
Na 't leeven de oppermagt, de rykskroon, én de staf?

AGRIPPA.

Wat ik u schuldig bén, zou my dat zo ontschieten?
Toen onze grénzen, fél bestórmd, de moed verlieten,
En Tibérinus tót haar' hulp op déze tógt,
Die névens ons alleen drie dienaars mét zich brógt,
In de Albula verdronk, terwyl hy die doorwaadde;
Spraakt gy my, ik bekén 't, die moed in 't lyf, én raade
My aan, dat ik, door ons gelykenis, in schyn
Na hém zou heerschen, én als Albaas Koning zyn:
Gy wist de tuigen van zyn' dood ook te beleezen;

Dat

Dat ik door hén in ſtaat, én naam zo wél, als 't weezen,
Den Vórſt geleek, én in het gantſche heir bequaam
De ról van Koning ſpeelde op de aangenomen naam;
En hier weêrkomende, om 't nóch béter ſchyn te geeven,
Hébt gy hém uitgemaakt als roover van myn leeven.

TIRRÉNUS.

Maar toen ik u, om min ontdékt te zyn, verliet,
Den Koning vloekte, én zei, dat u zyne arm doorſtiet;
Was niet de laſt, die ik u zo beval op 't leeven,
(Toen gy me uw woord tót onz' behoud'nis hébt gegeeven)
Dat gy Lavinia vergeeten zoudt? ſpreek op.
En op uw' komſt krygt uw' belófte fluks de ſchop?
Gy waagt, in plaats van u te toornen, door het voeden
Van uwe min, een zeer gevaarelyk vermoeden.
Hoe licht zou de oude liefde, én openbaare vlam
Ontdékken, in wat hart zy eerſt haare oorſpronk nam.
In 't klimmen op de Troon moeſt gy de brand verſmoo-
Régeeren over uw' hartstógten na behooren, (ren,
Een réchte Koning zyn, én bannen uit uw' zin...

AGRIPPA.

Zyn dan de Koningen ſchootvryer voor de min,
Als anderen? heeft dan een Koning geen gevoelen?
En kan op hém geen ſchicht der minnegóden doelen?
Meint gy, dat Koningen niet onder het gebód,
Nóch wétten leeven van de ontzagb're Minnegód?

TIRRÉNUS.

Verban die dwaling van de minnerazernijen.
Laat zulk een' zwakheid een' gemeene ziel beſtrijen;(voegt.
Wyl ze aan een' man, die 't vólk hunn' wétten geeft, niet
Geen liefde, als grootſcheid is 't, die Koningen vernoegt
Agrippa moet zich nu als Tibérinus houwen.

AGRIPPA.

Myn' zuſter wierd van hém gemind, hy zou haar trouwen.
Wilt gy, dat ik die écht voortzétte, én bloedſchand doe?

TIRRÉNUS.

Neen, zulk een' misdaad daar verzoek ik u niet toe.

Al myne vreugd is, dat ik u de kroon zie dragen;
Maar waag zo onbedacht, én roekloos myn behaagen,
En vreugd niet; maak, dat fteeds myn bloed blyve op de troon.

A G R I P P A.

Wat kwaad doet myne liefde aan uwe heerfchzucht? Góôn!
Lavinia is 't wit van myn' verliefde zinnen.
Kan ik de troon, én haar gelyklyk niet beminnen?
Zy mint my; wat gevaar, ontdékte ik my geheel?

T I R R É N U S.

(veel.
Ze is jong, én ze is een' maagd; een' maagd fpreekt licht te
Vertrouw u my alléén. 'k Vrees alles, én mét reden,
Lavinia, u zelve, én uwe uitfpoorigheeden.
De Liefde is te onbedacht, een minnaar veel te ftout;
't Geheim wordt zékerer een' Vader toevertrouwd.
Ja, fchoon Lavinia de konft kón van te zwygen;
Mén zou uit uw gebaar volkomen kundfchap krygen,
Als zy geen walg toonde aan uw' dienften, wie gy zyt.
Duld om de Scépter dan haar haat, én haar ver wijt.
Mét zulk een kleine prys kunt gy de Kroon betaalen.

A G R I P P A.

Myn Vader, ach! de Kroon mag by die prys niet haalen.
Zy heeft die wélluft, nóch die groote zoetheid in,
Die ge u verbeeldt. Want, fint ik leefde na uw' zin,
Héb ik ze niet gefmaakt. Maar 't gódendom in tooren,
Heeft ons veel eer de ftraf van ons vergryp befchooren.
Want die my hielpen aan de Kroon in 's Koninks fchyn,
Weet gy hoe ze altezaam in de eerfte Véldflag zyn
Gefneuveld, dat ik 't zag; én wyl ik daar op ftaarde,
Trof eene fchicht myn' hand, die my mét récht vervaarde,
Als óf de Hémel haar wou ftraffen, dat zy dorft
De Scépter zwaaijen, die 'k geroofd had van den Vórft.

T I R R É N U S.

De Hémel is u veel te gunftig om te vreezen;
Want alhoewél hy u van een' geftalte, en weezen,
Als Tibérinus fchiep, zo konden échter nóch
De Oogtuigen van zyn' dood ontdékken ons bedróg,

In-

Indien hy door hunn' dood u niet had begenadigd;
Ja zélfs uwe eigen hand, ter goeder uur' beſchadigd,
Hadde u doen kénnen aan het ſchryven, zo de Góôn
U niet bevéſtigden op de ingenomen' Troon.
't Lót zórgt voor u, myn Zoon, én zégent uw beſtieren.
Het heeft u zeege op zeeg' doen winnen, uw' laurieren
Mét palm doorvlochten, toen de Rutulees, gedwee
Na zyne néderlaag, u ſmeeken kwam om vreê.
Dés ſchroom niet 's Prinſen plaats, als Koning, te bekleeden;
De Hémel biet ze u aan, om zyne afgryslykheeden
Te ſtraffen; want gy weet, dat hém zyn' gruweldaân,
En zucht tót heerſchen dreef om alles te beſtaan.
Ja zo vér, dat indien de liefde der Vórſtinne
Die brand niet had geléſcht, én 't hart vervuld mét minne,
Hy Tibérinus zélf, hoewél zyn' bloedverwant,
Vol van verwoedheid, had geholpen aan een' kant.
Behouw de Scépter dan, én zwaaij die, meer réchtvaerdig,
Als Prins Mézénſius; de Hémel acht ze u waerdig.
En wyl de Koningen 't afbeeldſel zyn der Góôn;
Zo maak, dat gy hén meer, als hy, gelykt, myn Zoon.

AGRIPPA.

De Troon zou zyn gewoonte, én hém licht béter maaken.
Zyn' ſtam wil ons ontzaag, ſchoon wy zyn' misdaân wraaken.
Want hy, bezoedeld mét verraad, én moordery,
Is tóch Enéas bloed.

TIRRÉNUS.

Wy zyn 't zo wél, als hy;
Maar 't Gódenbloed, dat we uit Anchizés zoon verwurven,
Is in Mézénſius verbaſterd, én geſturven.
En óf hém 't Gódendom wat nader is, nochtans
Zo blinkt in ons meer uit die heerelyke glans.
Het zuiver héldenbloed, door 's deugdes ſpoor geprikkeld,
Is 't Gódenbloed wél waard, dat zich in kwaaddoen wikkelt.
Hy is zo gódloos, dat hy met de wétten lacht,
't Autaar ontheiligt, én de onſtérflykheid veracht,
En laſtert; dies de Góôn, om déze ſmaad te wreeken,

En hém van 't Scépterrécht mét éénen te versteeken,
U hébben, om hén hulp te bieden, uitgekeurd.
Dewyl dan door hunn' gunst de Kroon u valt te beurt;
Zo duld die op uw hoofd, én stél voor vast mét éénen,
Dat gy dat hoofd daar toe den Góden zélf zult leenen.

AGRIPPA.

Veréén de Min dan mét het Koninglyk gezag.
Ik zal regeeren, zo 'k haar sléchts beminnen mag.

TIRRÉNUS.

De liefde der Prinsésse is vol gevaar; verander
Die schadelyke liefde, én zét die op eene ander'.

AGRIPPA.

Ah! ik vind buiten haar niets minnelyk, nóch schoon.

TIRRÉNUS.

Hoe schoon zy ook moog' zyn, nóch schooner is de Kroon.

AGRIPPA.

De liefde, én kroon blinkt ons verscheidentlyk in de oogen;
De staatzucht heeft op u, de liefde op my vermoogen;
De Rykstroon kan in my gantsch geen behaagen voên,
Zo 'k myne liefde daar geen voordeel meê kan doen;
Want Prins Mézénsius bemint die schoonheid méde,
En won haar' gunst licht, als hy zulk een' plaats bekleedde.

TIRRÉNUS.

Hy mint haar nóch; houw gy daarom de Rykstroon in.

AGRIPPA.

Gedoog dan, dat ik haar in 's Konings schyn bemin.

TIRRÉNUS.

Zy zal u in die schyn verachten, haaten, myden.

AGRIPPA.

Ach! onder déze naam is 't zoet haar' haat te lyden.
Want in gedaante van den Koning, die zy, als (hals,
Den dwing'land aanschouwt, die haar' minnaar bragt om
Zal haare tooren my in blydschap doen hérleeven;
En haar' versmaading blyk van haar' getrouwheid geeven.
Als médeminnaar van my zélve, én moorder t'zaam
Vind ik haar' stuurscheid, en haar' gramschap aangenaam.

En om haar' teed're min nóch klaarer my te ondékken,
Zal die gewénschte haat haar' liefde een' tólk verstrékken.

TIRRÉNUS.

Wél, vlei uw' vlam dan mét dit ingebeelde zoet,
Geniet haar' haat, nu gy haar' liefde ontbeeren moet.
Peil haar het hart, én zie hoe diep uw' min het griefde;
En smaak, in schyn gehaat, de zoetheid van uw' liefde.
Inmiddels héb ik u iets heimlyks van gewigt
Te ontdékken, dat u dient tót noodig onderricht.
Maar hier een lang gesprék te houden, kon ons krénken,
Gy weet, toen ik het lyk des Koning, na 't verdrénken
In de Albula, de dienst van de uitvaart in uw' schyn
Aandeede, én zyne geest, omwaarende, als vol pyn,
De rust verleende, hoe ik ieder deê gelooven,
Dat Tibérinus u van 't licht had doen berooven.
Ik zélf héb hém alléén zyn' stapel toebereid;
Zyn afgewasschen lyk op 't lykaltaar geleid,
En voorts tót asch verbrand, die ik vol rouw vergaarde,
Als de asch myns zoons, én zeer zórgvuldiglyk bewaarde.
Dit heeft veel muitend vólk misleid, én opgewékt,
Dat my hun opzét, én meêstanders heeft ontdékt.
Gy moet my 't middel, van u weêr te spreeken, geeven;
Dés doe my vangen; sta geveinsd'lyk na myn leeven;
Daar na verhoor my; ik, in die geleegentheid,
Zal u hunn' naamen, én hunne aanslag, zo die leit,
Naakt openbaaren. Toon u midlerwyl vol tooren;
Zég, dat Lavinia door myne raad u hooren,
Nóch zien wil: voorders moet ge op lyfstraf my gebiên
Dat ik my wachte haar, óf u ooit weêr te zien.

AGRIPPA.

Zou ik de plicht eens zoons zo schaamteloos vergeeten

TIRRÉNUS.

Al wat ten béften dient, wordt te onrécht schand geheeten.
'k Verbiede u, dat gy my in 't allerminst verschoont.
Ik stél myn' grootste vreugd in u te zien gekroond.

TWEDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

ALBINA, JULIA.

JULIA.

DIt hóf vernieuwt uw' ramp, die béter waare ontwee- (ken·
Wat dryft ons hier?

ALBINA.

'tIs om Lavinia te ſpreeken.
Zy heeft haar wéttig deel in myne droeffenis;
En miſt een minnaar, in den broeder, dien ik mis.
Dit ongeluk veréénd nóch vaſter onze harten.
En die gemeine ſmart vermindert onze ſmarten.
Mézénſius heeft flus te ras ons ſcheiden doen;
En, voelende van daag' myn hartzeer féller woên,
Woude ik door haare trooſt myn' bittre druk verzoeten;
Maar vindt de hófpoort in het ſlót op myn ontmoeten.

JULIA.

Licht trooſt de Koning haar in haar' bedroefde ſtaat.

ALBINA.

Indien ik dat geloofde, ik zou hém vol van haat
Afwachten, én in 'tleed, dat al myn' vreugd verkorte,
Hém réden vraagen van het bloed, dat hy verſtorte.
Ik wil.... maar Góôn? kan ik u mélden hoe 't hier ſtaat.

JULIA.

Wat doet u ſtamelen, vreeſt gy voor my uw' haat.
Te ontdékken? én dat u eene ongemeene tooren....

ALBINA.

Ach! hoe ik haat, kunt gy wél uit dit ſtaam'len hooren,

JULIA.

De moorder van uw Broêr, aan wien u 't bloed zo na
Verbindt, behaagt u die?

ALBINA.

Ik vrees het Julia.

En

En myne kwaal zoekt zich te ontdékken aan uwe oogen,
Op dat uw' raad my zou daar van geneezen moogen.
De ondankb're! mét wat vreugd héb ik hém eer bekoord!

JULIA.

Dénk nu, Mêvrouw, dat hy uw' broeder heeft vermoord.

ALBINA.

Ach! hy berooft my meer als gy gelooft, zyn harte
Ontrooft my de ongetrouwe in broeders dood, wat ſmarte!
Want zint dat wreede ſtuk, daar hém myn Vader meê
Beſchuldigt, hy niet ééns zyne onſchuld aan my deê.
Die wreede ſtélt niet ééns myn droevig hart te vréde;
En is myn broeder dood, zyn' liefde is die 't niet méde?

JULIA.

Is dit uws broeders dood, zo ryk van lóf, én eer,
Zo 't voegt, beſchreijen?

ALBINA.

Ach! hy was my waard, én meer,
Als gy gelooft. Natuur deed nimmer het gevoelen
Van teerheid in een' ziel, zo als in myne, woelen.
Zy zélf, zy zélf beval my hém te minnen, want
Zy had hém 't weezen van myn' minnaar ingeplant.
Van harten minde ik hém; én, deelende in zyn' kwaalen,
Kom ik zyn' dood nóch ſteeds eene ófferhand betaalen
Van traanen; maar helaas! die minnaar zo volmaakt,
Die ik verlies, én 't hart my mét zyn' ſchoonheid blaakt,
Doet door de kracht der liefde, én hunn' gelykeniſſen,
Myn' broeder, 'k zég 't récht uit, veel van myn' traanen miſſen.
Die beul, nóch aangenaam aan myn verlangen, rooft
My 't zuchten, dat ik aan zyn' doodbus had beloofd,
Wie kan'er voor? wat raad? Want als de plicht komt dingen
Na myne traanen, komt de ſpyt my die ontwringen.
De min, myns ondanks, met myn' rouw verméngd, verdeelt
Myn' traanen mét myn bloed, zo dat het niet verſcheelt.

JULIA.

Herroep, om de oorzaak van uws broeders dood te haaten,

't Geen uw' Vader van zyn' moord heeft hooren laaten.

ALBINA.

Door Vader aangepord, haat ik hém, als de dood,
Hoewél hy my voorheen het minnen zélf gebood.
En zo ik kwaalyk min, ik minde eerst zonder zonden;
Een wéttelyk bevél had my daar toe verbonden.
De last valt zachter voor het maagdelyk gemoed,
Die ons tót min beweegt, als die ons haaten doet.
Myn' min is eerst uit plicht, nu uit gewoont' gebooren.
En zoekt men 't vuur, dat eerst in 't hart komt, niet te smoo-
ô Julia, dan blaakt die nieuwe vlam zo zoet, (ren;
Dat niemand willig dérft die aangenaame gloed.

JULIA.

'k Ontschuldig veel; maar zulk een laf besluit te streelen,
En 't geen u hoont, kan my geen inzicht aanbeveelen.
Ja, 't was verraad, indien men vleide uw dwaas bestaan.

ALBINA.

'k Héb 't u geméld, op dat gy 't fier te keer zoud gaan;
En, zynde alléén te zwak myn' vlammen te bestryden,
Roep ik uw' raad te hulp, om 't snood gevólg te myden.

JULIA.

Om zulk een schandlyk, én gevaarlyk vuur te ontgaan,
Behoorde gy....

ALBINA.

Swyg stil; gints komt myn Vader aan.

TWEDE TOONEEL.

TIRRÉNUS, ALBINA, JULIA.

O Harde tiranny! ô wrede onménschlykheeden!
Albina, kom uw deel in myne smart bekleeden.

ALBINA.

Myn Heer, wat 's de oorzaak tóch van déze onstéltenis?

TIRRÉNUS.

Een' nieuwe hoon, die my de Koning doet. Maar is
't Hier veilig, Julia? kan ons ook iemand hooren?

Want

Want ik kan 't zonder luid te klagen, zonder tooren,
Nóch wraakzucht mélden; én indien het Tibéryn
Vernam, die klagte zou by hém een' misdaad zyn;
Zo hoog is hém de woede in 't dulle brein gesteigerd.
Lavinia heeft hém straks haar bezoek geweigert,
En hy, geloovende, dat ik haar tégens hém
Opruije, snaauwt my toe mét een vergramde stém;
Dat ik voortaan my nooit weêr by haar zal vervoegen,
Of dat ik 't mét de dood zal boeten. Zyn genoegen
Vindt zich nóch mét dè dood uws Broeders niet voldaan;
Hy kan daar méde nóch zyn' bloeddorst niet verslaan,
Ten zy hy 't tót de bron, die 't voortbragt, uit koom' putten.
Ik klaag dit niet, om my het leeven te beschutten;
Maar, ziende u jong, ontbloot van hulp, én bystand, moet
Ik uwenthalven nóch zórg draagen voor myn bloed.

ALBINA.

Wyl hy u maar verbiedt Lavinia te aanschouwen,
Zo wil tóch, mag het zyn, u zélven 't lyf behouwen.
Of zo gy haar weêr ziet, verbind haar dóch, myn Heer,
Dat zy haar byzyn aan de Vórst gunne, om hém neêr
Te zétten, én op u zyn' wreedheid in te toomén;
Ly, dat ze veinze, al is 't uit valscheid voorgenomen.

TIRRÉNUS.

Dat zy zyn' liefde vlei, zou ik dat raaden? ach!

ALBINA.

Zyn' liefde?

TIRRÉNUS.

Ja, 't geheim raakt éndlyk aan den dag,
Waarom hy de Prinsés alléénig wilde spreeken;
Want brandende van spyt, omdat zy 't is ontweeken,
Heeft hy, vervoerd van zyn' verwoedheid, my ontdékt,
Dat haar' volmaaktheid hém tót liefde had verwékt;
Dat hy myn' zoon niet slagtte, als om die buit te stryken;
Dat hy zyn' dood leide op de schyn van hun gelyken;
Maar dat de Liefde alléén die doodlyke oorzaak gaf,
Dat hy als minnaar hém geholpen had in 't graf;

Zal ik Lavinia zich aan een' vlam, die 't leeven
Uw's Broeders heeft gekóst, aan raaden te overgeeven?
En lév'ren, om wat hoop van leeven, om wat heul,
't Hart van zyn' Minnaarés in handen van zyn' Beul?

ALBINA.

Neen, die laf hartigheid zou al te schandelyk schynen.
Doe liever die onwaarde, én snoode vlam verdwynen;
Hits haar eer op hém aan; maak héden, dat de schrik
Als zy hém ziet, verdubb'le op ieder oogenblik.

TIRRÉNUS.

Dat is de toelég, daar myn' zórgen zich in steeken.

ALBINA.

Maar 't heeft gevaar voor u Lavinia te spreeken.
Die wreede zal u doen vernielen, als hy 't hoort.
Ik kan haar zonder nood bezoeken; laat my voort
De zórg, om haar tót haat, én gramschap aan te raaden.

TIRRÉNUS.

Ga spreek haar, hits haar aan, stél al, wat hém kan schaaden,
In 't wérk; maak, dat zy hém, als haar' doodvyand, haat.

ALBINA.

Ik hoop 't volkomen uit te réchten door myn' raad.
Ja, Julia, 'k voldoe hier door my zélve nader;
En die gelykelyk myn' spyt, én mynen Vader.
Ach! zo Lavinia na myn' vervoerdheid hoort....
Maar 'k zie haar naderen in 't opgaan van de poort.

DÉRDE TOONEEL.

LAVINIA, ALBINA, JULIA, CAMILLA.

LAVINIA.

MEvrouw, ik kom u heel verbysterd, én verleegen
Een' maar vertéllen, die my zeer op 't hart wil weegen.
De trótse Libéryn, nóch vuil van 't édel bloed
Myns waarden minnaars, wil, dat ik op myn gemoed
Verkryge, zyn bezoek, én byzyn te verdraagen;

Zo vérre gaat zyn' woede: én lust om my te plaagen.

ALBINA.

Nóch vérder gaat de lust, én woede, die hém port,
Als u de hand, die 't bloed uws minnaars heeft gestort,
Te toonen; hém speelt nóch iets dollers in de zinnen.

LAVINIA.

Wat kan hy meerder doen, de Aartsdwingland?

ALBINA.

U beminnen.

LAVINIA.

Mét wélk een' slag, helaas, ontstéltgy mynen geest!

ALBINA.

't Is Vader, die 't my zei, niet lang bekénd geweest;
En, was hém, u te zien, óf spreeken, niet verbooden
Geweest, die maar waare u gebragt zélfs van dien snooden.
Helaas! die liefde hulp myn' broeder aan zyn énd.

LAVINIA.

Myn' liefde, Albina, was hém zelf nóch onbekénd.
Een' fiere hovaardy belétte my, by 't leeven
Uws broeders, hém de weet van myne min te geeven.
'k Héb die mét groote zórg bedékt voor zyn gezicht.

ALBINA.

Een médeminnaar heeft, door minnenyd verlicht,
Doordringende oogen; hy heeft, ondanks uwe zórgen,
't Geheim ontdékt, dat ge in uw' ziel zo hieldt verborgen.
't Minyv'ren heeft alléén myn' broeder afgemaakt;
Om dat hy was bemind, zyt gy hém kwyt geraakt.
Dat doodlyk vuur, van dage ontdékt aan 't heevig blaaken,
Weet u handdaadig aan uws minnaars dood te maaken.
Helaas! die bliksem, aan de toorts van uw gezicht.
Ontsteeken, trof hém, én beroofde hém van 't licht.
Die Aartstiran slachtte aan zyn' min déze ófferhande,
En maakte uw' deelgenoot, uws ondanks, aan zyn' schande
En misdaad; hy, uit nyd verbólgen, én verstoord,
Maakt uwe liefde tót meêstaanster van die moord.

LAVINIA.

Gy ziet hoe dit verhaal, dit schrikkelyk vernuwen
Van myn' Agrippas moord my sidd'ren doet, én gruwen.
Beef dwingland, schrik Tiran, én wacht u voor myn' haat.

ALBINA.

Niets is te afgryslyk, wat men tégen hém bestaat.
Hy is wél waerdig al uw' haat op zich te haalen;
Gy moet de ontménschte mét onménschlykheid betaalen.
Uw' toorn is rédelyk; 'k wil die niet tégenstaan;
Maar hits u eerder op dien laffen minnaar aan.
En wyl de liefde hém kwam tót die misdaad wékken,
Zo laat die liefde hém ook zyne straf verstrékken.
Veracht hém eeuwig; doe zyn' wreede hoop te niet;
Maak ongelukkig, die u hulp in dit verdriet.
Nu staat dat aan u zélf, gy kunt u zéker wreeken.
't Is strafs genoeg, als hy u mint, én niet mag spreeken.
De Liefde, in wiens gebied hy leeft, is een Tiran,
Zo wreed ten minsten, als die wreeden weezen kan.

LAVINIA.

Ik zal by déze straf nóch vry een' grooter' voegen.
Zyn' dood, Albina, kan alléén my vergenoegen,
't Bloed, dat hy heeft gestort, begeert zyn bloed van my;
Om déze wraak blyft my alléén het leeven by;
Het dunkt my schandig na myns minnaars dood te leeven;
't Hart toefde veel te lang, om naar dien Héld te sneeven;
Ten waar het doelde op wraak. Myn' ziel, in haare schâa
Ontstéld, vólgt, voor hy is gewrooken, hém niet na.
Die wreede geest zich, sint zyn' weêrkomst, aan myn woeden,
Ten bésten. Wél zyn' dood zal myn verlies vergoeden.
Verhooren ééns de Góôn myn' wénsch in dit geval!
Déze is de laatste dag, die hém beschynen zal.
Ik brand om 't zoet vermaak van zyne dood te smaaken. . .
Maar wélk een' snélle vrees vertoont zich op uw' kaaken?

ALBINA.

't Gevaar, daar ge u in geeft, jaagt my die doodschrik an.

LAVINIA.

Al kan hy veel; hy kan ook stérven, die Tiran.
De min in wanhoop kan zich alles mooglyk maaken,
En 't hart van Tibéryn is tréfbaar, én te raaken.
Zo veele zullen hém aanranden, dat uw hart
Van déze onnutte vrees, vergeefs bekroopen wérd'.
'k Héb médestanders; én Mézénsius, vermeeten
Uit eigen aart, zal myn' geboôn niet licht vergeeten.
Maak; dat uw' Vader 't wérk bezórge van zyn' kant,
En hou zyn' vrienden, óf het nood deê, by der hand;
Maar ach! de Koning komt.

ALBINA.

Wil dien Barbaar tóch myden.
De ondankb're heeft genoeg verdiend zyn naakend lyden;
En évenwél...

JULIA.

Zie toe, dat gy hém zélve ontgaat.
Hy komt.

ALBINA.

Die aanblik wét myn' wraak, én voedt myn' haat.

VIERDE TOONEEL.

AGRIPPA, ALBINA; JULIA, *Stoet.*

AGRIPPA.

'tLót schénkt my een geluk, dat ik nooit dorst verwach-(ten.
Ik mérk, wat hart gy tót my draagt, aan uwe klagten;
En ik bekén, dat het geluk van u te zien
Een zoetheid is, die ik dorst hoopen, nóch verdien.

ALBINA.

Myn' traanen tuigen, wat vermaak uwe oogen vonden
In het geluk van my te zien. De wreede wonden
En 't bloed myns broeders, dat uw' hand zélf heeft gestort,
Toont, hoe om mynent wil uw hart getroffen wordt.

AGRIPPA.

'k Bén niet verwonderd, al komt uwe gramschap boven,
'k Misdoe u, mét u van een' Broeder te berooven.

'k Weet

'k Weet wél, dat door de reên van zyn' gelykenis
Zyn' dood niet, na uw' zin, by u ontſchuldigd is.
Al 't vreezen van éêns in een mis verſtand te raaken,
Nóch 't nut der ſtaat....

ALBINA.

Neen, neen, wilt vry uw veinzen ſtaaken.
Ik weet wél, wat belang by u het zwaarſte weegt;
Dat ſtuk heeft uwe haat, als uw' min, gepleegd.
Toen myn' doorluchte Broêr omraakte in uwe kluiven,
Deê liefde alléén de moord, die ge op de ſtaat dorſt ſchui-
Uw' minnetógten tót Lavinia, Tiran, (ven.
Ontzielden hém alléén; zy zyn'er de oorzaak van.

AGRIPPA.

Dewyl gy 't weet, wil ik my daar niet tégen ſtéllen;
En zo ik van het bloed, dat dus uw' moed doet zwéllen,
Récht oordeel, zou ik vry een' grooter feil begaan,
Mét na uws Broeders dood, nóch na uw hart te ſtaan.
Want al de zoetigheid, by waare min te zoeken,
Zou zich verwiſſ'len in uitſchélden, én vervloeken.

ALBINA.

'k Ontzét my weinig om uw' wrévele aart. die my
Zo licht vergeeten kan mét and're minnery;
Die wiſſeling gaf ſtraks het middel aan uw' dégen,
Om in 's meêminnaars dood een ſchéllemſtuk te pleegen.
Het zou uw' kling aan wérk ontbreeken, zo ge in min
Tót my volhardde; 't heeft geen ſchéllemſtukken in.
Uw' min tót my was al te onnozel, al te onſchuldig;
Dat ſtiet u tégen 't hart, dat maakte u onverduldig;
Wyl gy my anders niet, als wéttig, minnen moſt;
Want wat 's u aangenaam, als 't u geen ſchélmſtuk kóſt?
Uw' ziel is al te naauw aan de euveldaân verbonden;
Uw hart doet zich geweld te minnen zonder zonden.

AGRIPPA.

Vaar uit, Mêvrouw, én ſchéld myn' nieuwe vlammen vry
Voor ſchaamteloos verraad, voor laffe Tiranny.
'k Aanbid haar; geeft myn' min vry de alderſnoodſte naa-
men

Van misdaad, ik zal my die misdaad gansch niet schaamen.
Die onbesproken' vlam, die my het harte blaakt,
Wordt van geen' knaaging, van geen naberouw geraakt;
En schoon gy 't mét de naam zult van verraad bekleeden,
Myn' min komt overéén in alles met myn' réden.

ALBINA.

Een boos én schuldig hart, gansch onbeneepen van
Berouw, is 't teiken van een' réchten Aartstiran.
De góddeloosheid kan in tóp niet hooger stygen, (krygen,
Als kwaad te doen, én schaamt, nóch schrik daar voor te
Die valsche rust, die ge in uw schuldig hart bevind,
Moest u doen schrikken; want blyft naberouwen in 't
Gemoed, dan schynt het niet geheel aan de ondeugd eigen;
Maar na de onnózelheid nóch éénigsins te neigen,
Door 't weinig overschót van half verbannen' deugd.
Wie zonder stryd is, heeft die wortel in haar' jeugd
't Hart afgestoken, dés moogt gy die rust wél vreezen.
't Kwaad, dat men niet gevoelt, valt zwaarlyk te geneezen.

AGRIPPA.

Zo broeders dood alléén u smart, zo stil uw' pyn.
Ik zal u in zyn' plaats een trouwe broeder zyn;
En voor myn hart, Mêvrouw, u al myne achting geeven.

ALBINA. (ven,

Uwe achting! zég me eerst, wélk een stuk héb ik bedree-
Dat my uw achting doet verdienen? én, wyl 't kwaad
U zo behaagt, waarom ontégt ge my uw' haat, (der?
En durft me een' moordenaar aanbieden voor een' broe-

AGRIPPA.

Myne achting groeit, hoe meer uw' toorn brand, hoe verwoeder.
En, schoon die tégen my u buiten 't spoor vervoert,
Vér van verstoord te zyn, bén ik daar door ontroerd.
O, ja; 't bloed wérkt in u meer als ik kon gelooven.
Ik vreesde, dat uw' min misschien het bloed te boven
Zou komen, meinende op myne aankomst uit uw oog
Te speuren, dat uw hart zich tót myn' gunst bewoog.

En dat het overschot der brand, waarom gy zuchte; (te·
Dwars door uw' haat heen, om my wél te onthaalen, vlucht-

ALBINA.

'k Héb niet als schrik van u, sla daar geen' twyffel aan.
Indien myne oogen u iets anders deên verstaan,
Ontdékten ze iets, dat u zo tróts maakt, en vermeeten,
Het zyn bedriegers, daar myn hart niet van wil weeten.
Dat hart was aan uw' min geófferd tót myn' hoon; (doôn.
Maar 'k nam het weer, toen gy myn' broeder hébt doen
Want door uw' moorddólk was Agrippa niet doorsteeken,
Of Liefde is, vol van spijt, straks uit myn hart geweeken,
Natuur, verongelykt, brak voort die minneband,
En doofde in broeders bloed myne aangestooken brand.
't Kan zyn, dat uwe komst myn' ziel, nóch heel bewoogen,
Verrast heeft, én gemérkt de ontroernis uit myne oogen?
Maar weet; dat ook de haat, wanneer ze wérkt, én leeft,
Zo wél als liefde, haare ontstéltenissen heeft;
Dat licht een moordenaar weer in den zin doet komen
Het beeld eens broeders, dien hy 't leeven heeft benomen.
Ook is 't natuurelyk, dat zich 't mishandeld bloed
Ontroert, wanneer 't den arm zyns moordenaars ontmoet.

AGRIPPA.

Ik wil niet, dat ge uw' haat zult dooven. Dat ontstéllen
Van 't bloed zal my geensins verbitteren, óf kwéllen;
Die édele inborst is niet minder zo vermaard,
En lief een' Broeder, als doorluchten Minnaar waard.
Myn' ziel, tót u altyd zo vuuriglyk geneegen,
Neemt deel in alles, daar uwe eer is aangeleegen;
En nu gy door uw' plicht gedwongen wórdt, dat gy
My haaten moet, Mêvrouw, zou 't moeilyk zyn voor my
Te aanschouwen, dat een hart, my altyd lief, én waardig,
Zich niet behoorlyk kweet. Ik zélf wil eerder vaardig,
U byzyn myden; want ik vrees, dat myn gezigt
Uw' haat mogt minderen, en u in uwe plicht
Doen wank'len, én dat die wéleer beminde trékken
Myns aanzichts 't oude vuur wêer in u mogten wékken.

'k Weet,

'k Weet, dat het hoonen een grootmoedig harte port
Tót toorne, én meerder noch, als 't van één minnaar wordt
Gehoond, dés voegd het ons malkanderen te schuwen;
Want lichtlyk kan de min dat oude vuur vernuwen
Door minnestuipen, die opwéllen door het zien.
Dés myde ik dit gevaar veel liever mét te vliên,
Om de eer van uwe haat in zékerheid te stéllen.

VYFDE TOONEEL.

ALBINA, JULIA.

GY wilt gehaat zyn? ga! én wilt u dés niet kwéllen;
Dank heb uw' ondaân, gy zyt zo myn' haat niet kwyt;
Vrees myne liefde niet, ô dwingland, vrees myn' spyt.
En zyt verzékerd, dat ik na uw weiflend harte,
Dat my beleedigd, ding; niet, om 't in minnesmarte
Te zien, maar om het fel van één te scheuren, dat
Het lillend zieltooge, én my 't bloed in 't aansigt spat.
Hoe wénsch ik na die vreugd! nu voel ik, dat het minnen
In my gestorven is; ja Julia, myn' zinnen
Zyn vol van wraak, het vuur, dat eertyds in my lag;
Dient nu, op dat de vlam van myne ervoeling mag (de,
Vergrooten. De Aartstiran, doet my nóch spyt, nóch scha-
Dat ik hém niet behaag. ô neen; het is genade,
My walgt zyn' min. 'k Wil, dat men hém op 't harte trap,
En 't goddelooze bloed uit 's dwing'lands ad'ren tap,
Dat hy de laatste snik oprispe, is myn verlangen. (gen,
Kom, gaan we, om dien Tiran zyn' straf te doen ontfan-
Myn' haat verdubbelen. Myn' broeder, én myn' spyt
Begeeren, dat hy raak 't vervloekte leeven kwyt.
Natuur, én min, in my gelykelyk beleedigd,
Vereisschen, dat myn' wraak wordt door zyn' dood bevreedigt.

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

FAUSTUS, MÉZÉNSIUS.

FAUSTUS.

ZO veel misnoegde, die zich in het heir aanbieden, (den,
Wier overmoed, door rust gesteurd, geraakt aan 't zie-
Wier moedige armen, eer mét wapenen vermast,
De laffe lédigheid verstrékt een zwaare last;
En 't heim'lyk eedgespan, dat zich in Albaas wallen
Onthoudt, om op uw' wenk den dwingland aan te vallen,
Ontvonken in uw hart uwe oude tógten niet?
Hoe! slaapt uw' heerschzucht? nu gy voor u open ziet
De Rykstroon, die wéleer al 't wit was van uw' zinnen,
En buiten wélke u niets scheen waerdig te beminnen?

MÉZÉNSIUS.

'k Min, Faustus, én wanneer men ééns uit liefde zucht,
Valt 's minnaars hart te kleen voor déze tógt. Dan vlucht
Alle eerzucht, alle drift om op de Troon te treeden.
Eer my haare oogstraal dwong aan haar' bekoorlykheeden
My te onderwerpen, ried de heerschzucht, én de schand
Van onderdaan te zyn, my alles by der hand
Te neemen: geene daân my vrémd in de ooren klonken;
Maar sint haare oogen, die my in haar' liefde ontvonken,
My 't harte zuiverden door haar vermoogend vuur,
Vórmde ik geen wénschen, als onnooz'le, én na het stuur
Van réden; myn geluk hangt nu aan die ik minne;
Zo zy zich overgaf, ik ruilde myn' Vorstinne
Voor geener Koningen, óf Góden zaligheên.

FAUSTUS.

De Konink komt, en gaat na uw' beminde heen.

MÉZÉNSIUS.

Hy mymert, én houd stal. Wat zórgen óf hem plaagen?

TWEDE TOONEEL.

AGRIPPA, FAUSTUS, MÉZÉNSIUS.

MÉZÉNSIUS.

MAg myn' nieuwsgierigheid u zonder misdaad vraagen,
Myn Vorſt, wat onluſt u dus ziet ten oogen uit?
Elk draaft op uwe wénk; een ieders hart ontſluit
Van vreugde op uwe komſt. Waar kunt ge nóch naar haa-(ken?
Gy keert verwinnaar uit den oorlóg in uw' daaken;
Ontgéſpt het harnas mét uws Vyands bloed bevlékt,
Terwyl de Vréde, én de Eer uw' ſtaatſiewagen trékt.
Wat zórg, wat droefheid durft, door zo veel' vreugdeſtraa-(len,
U nadr'en? weetge u nóch meer wénſchen voor te maalen,
Te vórmen in uw' geeſt, dan u 't geluk beſtélt?
Wat zórg ontroert u in de ſchoot der Vréde, ô Héld?

AGRIPPA.

't Is waar, 't juicht alles; én een ieder uit hunn' ſteeden
Komt me, als verwinnaar uit den oorlóg, tégentreeden.
'k Bragt hier de ruſt, én gaf de Vréde aan alle kant;
Maar de onruſt voede ik in myn' eigen ingewand.
De ruſt, die 'k andere geef kan ik my zélf niet geeven;
De kalmte is, als de ſtórm des oorlógs is verdreeven,
Sléchts voor den Onderdaan, niet voor den Vórſt gemaakt.

MÉZÉNSIUS.

Een Vórſt zórgt niet altyd. Fortuin, die u bewaakt,
Voltooit uw' wénſch, én ſchynt haar' weifelaart te ontwén-(nen.

AGRIPPA.

'k Bekén het, dat Fortuin op haar' gezwinde pennen
Myn wénſchen voorkomt, myn verwachten vliegt voorby;
Maar heeft zy 't al alleen in haare magt? kan zy
Der ſtérvelingen wénſch alleen voldoen? ons zétten
Twé blinde Gódheen, daar we afhangen, hunne wétten.
Men ziet hén beurt om beurt ſchier nooit op onze zy;
En wien Fortuin beſtraalt, vrees voor de liefde vry

MÉZÉNSIUS.

Het dunkt my vreemd, dat u Albina kan behaagen,
Wiens broeder door u ſtaal ligt in zyn bloed verſlaagen?

AGRIPPA.

Het ſchort my élders, en zo dragy 't zult verſtaan,
Zal 't u vry héftiger ontſtellen. 't Is gedaan
Mét myne liefde tót Albina. Ze is vervaaren.
Ik min Lavinia

MÉZÉNSIUS.

Lavinia?

AGRIPPA.

Die maaren
Verſchrikken u, zo 't ſchynt; dit woord ſnijdt u door 't hart;
Uw' min beklaagt zich dés, de myne is 't die u ſmart.
My is niet onbekénd, dat u haare oogſtraal griefde;
En 't deert my, dat ik min, daar gy bemint. Maar Liefde,
Die 't alles dwingt, heeft dit gelieven te gebien.

MÉZÉNSIUS

In weêrwil van de ſmart, die ge uit myn oog kunt zien,
En die myne eerbiede in haar' magt naauw heeft te draagen,
Zoude ik niet, zonder u te kwétzen, durven vraagen,
Nóch hoopen, dat ge 't minſt gewéld om mynent wil
Op uwe ziel deed; neen, ik zweeg eer eeuwig ſtil.
Gy zyt myn Koning, ik één van uwe onderdaanen;
Dit weet ik, én 't verſchil van beide bant zulk waanen
Uit myn gedachten. 'k Weet, Heer Koning, 'k weet hoe wyd
Die tuſſchenheid ons ſcheidt. Schoon 't bloed, waar uit gy zyt
Gedaald, ook 't myne is, 'k ſta dóch onder uw' gebóden.
Want Koningen alleen mét Koningen, én Góden
Vermaagtſchapt zyn. Het bloet, dat tuſſchen ons is, ſtrékt
Een kéten, die myn' dienſt nóch naauwer te uwaarts trékt.
Ik weet de Rykstroon ſtaat zo hoog, dat by die magten
Het bloed van de onderdaan geen voorrécht heeft te wachten
't Is dan om my niet, zo 'k u raaden durf, die min,
O Vórſt, zo 't moog'lyk is, te ſtéllen uit uw' zin.

Zo

Zo 't my geoorlófd is te ſpreeken; 'k ſtél myn' zaaken
Terugge, én rép niet, als zo vérr' het u zal raaken
Spaar u de ſchande van uw' liefde, én dienſten wreed
Onthaald te zien, én aan de afkeerlykheid beſteed.
Haar doode minnaar, die uw' dégen heeft doen ſneeven,
Maakt u het voorwérp van haar' haat voor al haar leeven.
't Is niet in al uw' magt, u ooit bemind te zien;
Nóch in de haare u ooit iets, als haar' haat te biên.
Men kan op aarde in 't hart geen grooter pyn verdraagen,
Dan haat te wékken, daar men liefde draagt. Die plaagen
Helaas! héb ik beproefd, wanneer de ondankb're myn'
Standtvaſtigheid vergold mét wreed, én ſtuurſch te zyn.
'k Verzéker my, dat u die vlam niet zal vermaaken,
Als gy bezéft hoe veel 't hén kóſt, die om haar blaaken.

AGRIPPA.

'tZy vérre, Prins, dat my de haat die de Vórſtin
U draagt, verflaauwen zou; veel eer blaakt myne min
Daar door te heeviger. En nu ik tóch moet klaagen
Van 't minnevuur, ſchép ik een ongemeen behaagen,
Wyl 't om een goed is, dat u eeuwig is ontzeid,
Een goed, bekoorlyker voor myn' geneegentheid,
En liefde, om dat uw' hoop, én minnende gedachten
Het lieffelyk bezit daar af onmoog'lyk achten.
Hoe meer haar' haat u drukt, hoe féller 't minnevuur
In my ontſteekt. Gewis myn' liefde had geen duur,
Indien ze u minde.

MÉZÉNSIUS.

Maar. zo gy me wilt gelooven,
Haar' haat tót u gaat vér haar' haat tót my te boven.
Een Koning waagt zyne eer, die, vol van minnepyn,
Nóchtans onzéker is, hoe hy onthaald zal zyn,
En krénkt die, word hy afgeſlaagen na 't ontblooten
Zyns hartén, 't Voegt u, uit zo braaf een' ſtam geſprooten,
En van zo hoog een' ſtaat, de heerlykheid der Kroon
In acht te neemen, én het hoog gezag der Troon
Door ſchandelyke min niet reukeloos te waagen.

AGRIPPA.

Ik weet wél, hoe het voegt my zélf daar in te draagen.
Ban die vergeefsche vrees uit uwe zinnen; laat
My zórgen voor myn eer. De roem van myne staat (pen,
Nóch kroon, zal door myn' min zo groot gevaat niet loo-
Gelyk gy waant. 'k Zie niets, óf durf 't mét réden hoopen.
Ik hěb, 't is waar, de haat van de Vórstin op my;
Maar is'er érgens haat, die de opperheerschappy
Niet neêrzét, én verwint? De Rykstaf in myn' handen,
Zal zo bekoorlyk in dien vriend'lyke oogen branden,
Dat zy geen minnaars bloed daar by waardeeren zal.

MÉZÉNSIUS.

Ach! vlei u niet mét zulk een hachchelyk geval;
Want haar gemoed, myn Heer, op u in haat ontsteeken,
Zucht tót Agrippa, schoon onzield, mét onbezweeken
Stantvastigheid. Hy, dus in haare ziel gedrukt,
Wordt door geen inzigt van de Troon daar uitgerukt.
't Is ongelooffelyk hoe al haar' minnetógten
Alleen beslooten zyn in dezen omgebrógten;
En hoe haar' haat op u, om zulk een dierbaar bloed,
Mét een gety van onverzétb're tooren woedt;
Zo dat, al blonk uw' kroon nóch heerlyker in de oogen,
Geen kroon, van bloed bespat, zou haar behaagen moogen,
Maar eer doen schrikken. Ja; haar fél gezigt ontbrandt
Op 't hooren van uw' naam. In die gehaate stand,
Zal u haar' woede....

AGRIPPA.

O Góôn, wat lieffelyke réden!
Wat is hét aangenaam, zo veel' standvastigheeden,
Zo veele liefde, én zo veel' trouw te vinden in
Die hóoggebooren' ziel, het voorwérp myner min!
Hoe zoet is 't, dat de Min, die myn belang verdaadigt,
My mét zo heerelyk een' keur heeft begenadigd!
O Prins, wat moet zulk een getrouw, én téder hart
Al blydschap baaren, als het ééns verkreegen wérdt! (dig;
Een hart zo vol van trouw, tót 's minnaars wraak zo vaer-

En téder, is het hart des grootsten Konings waerdig
Te ontvonken, én 't bezit te neemen van zyn' ziel.

MEZENSIUS.

Maar 't hart, dat zich altyd zo trouw, én téder hiel,
Daar op kunt gy u w' hoop in eeuwigheid niet véften.
Uw' liefde zal haar' haat, én gramschap tóch ten léften
Verdubbelen, én....

AGRIPPA.

Prins, 'k héb deernis mét uw' waan.
De hoop van al haar' haat op my te zien gelaân,
Streelt uwe pyn alreê in 't heimlyk, door 't gelooven,
Dat haare toorn op my tót in den tóp gestooven,
En gansch verbitterd, zich voor u verzoeten zal.
Maar hoor eens Prins: 'k weet raad, zo dra 't my maar ge- (vall',
My in 't beziet van die bekoorlykheên te stéllen.
Laat daarom na u zélf te vleijen, óf te kwéllen.
Ik kan, wanneer 't my lust, my zélve meester zien;
En 't kost licht zyn, dat ik my van die midd'len dien;
Om u de moeite van eene yd'le hoop te spaaren,
Kom ik u dit geheim in stilheid openbaaren;
De raad, die gy my gaaf voor myne min, verwékt
My tót die gunst, die u myn hartgeheim ontdékt.

DERDE TOONEEL.

MEZENSIUS, FAUSTUS.

MEZENSIUS.

O Faustus, wélk een' ramp komt me over! waar wil 't én- (den!
Begrypt ge, wat hy dreigt? voorziet ge myne éléndén?

FAUSTUS.

Ja, zonder vleijen, hy heeft u genoeg gezeid,
En alle rédenen van twyffeling ontleit.
Hy zeit u klaar, dat lang na haare min te dingen
Zyn oógwit geensins is; maar dat hy haar wil dwingen,
Hém voor haare échtgenoot te neemen, én mét magt

Te rooven, daar zyn' min zo lang haar heeft getracht.
Hy zal uw' liefde dat gewéld doen, én verwaten
U trótsen. Maar zy komt. Ik zal u by haar laaten.

VIERDE TOONEEL.

LAVINIA, MÉZÉNSIUS.

LAVINIA.

Hébt gy de tyding van myn' nieuwe rampen al,
Is 't u bewust, dat ik des dwinglands oog geval?

MÉZÉNSIUS.

'k Weet meer, Mêvrouw; hy wil uws ondanks mét u trou-(wen.

LAVINIA.

Die booswicht! maar, myn Heer, zult gy me in dit benou-(wen
Verlaaten? zult gy me aan uws médeminnaars wil
Dus overgeeven? én die dwinglandy zo stil
Aanschouwen, zonder u te ontzétten? zult ge 't lyden?

MÉZÉNSIUS.

Al heeft uw' harde ziel myn' zuchten te allen tyden
Verworpen, al héb ik steeds in uw' haat geleefd,
Myn hart is dóch altyd aan u geweest, én geeft
Zich blindlings over aan alle onheil, én gevaaren,
In lien 't u bystaan kan', of éénige onlust spaaren.
Gebie; 'k bén reed.

LAVINIA.

Myn' béde is geen gemeene zaak.
'k Begeer des dwinglands dood; die is 't, daar ik na haak.
Die béde ontzét u? wél, ik héb geen hulp van nooden;
Zich zélf te hélpen wordt gelasterd, noch verbooden;
En wien de dwinglandy dreigt van een boos Tiran,
Dien strékt de dood een' hulp, die hém verlóssen kan.

MÉZÉNSIUS.

Neen, wreede schoonheid, leef ten kóste van zyn leeven;
Myn' hand zal 't uwer haat tót ófferhande geeven,
Of, by gebrék van 't zyn, het myne; ik bén zo vast

Ver-

Verknócht aan uwe dienst, dat my geen weig'ren past.
Indien ik in 't begin ont stéld was hém te slachten, (ten;
Aan wien het bloed my bindt, wien ik uit plicht moet ach-
Kan 't bloed iets minders doen, iets minders myne plicht,
Dan zich beweegen, eer ik zulk een' zaak verricht?
Maar schoon de heiligste, én aanbiddelykste wétten
Zich tégen myne drift, én uw' gebóden zétten;
Niets heeft zo groot een' magt op my, Mêvrouw, als gy.
De minnewét is de oudste, als de and're nieuw daar by.

LAVINIA.

Wat vleit alreede die belófte myn verlangen,
En haat! Zy stilt myn' druk. Van u een' gunst te ontfangen,
Heeft my voor heen gewalgd; nu lydt het myn gemoed
Mét vreugde, én dankt u voor de dienst, die gy my doet;
Niet om 't gevaar myn Heer, daar gy my van zult vryden;
Ik vrees geen dwingen van zyn' woede, óf min te leyden;
Neen, 'k héb 't u reeds gezégt; hy pooge al, wat hy kan;
Een die geen dood ontziet, ontziet ook geen Tiran.
Dien Héld, wiens asch ik eer, én aanbid, fléchts te wreeken,
Is al 't vermaak van myn verlangen. Al myn smeeken,
En droefheid wénscht alléén, dat hy des moorders bloed
By myne traanen hébbe. Ach! 't is het hoogste goed,
Daar ik na sta, zyn' schim déze ófferhande te slachten,
Tót teiken van myn' liefde, én dankb're gedachten.
Men is gelukkig in zyn onheil, als men vindt
Te délgen, 't geen men haat, te wreeken, 't geen men mint.
De woede neemt vermaak, én wéllust in te plaagen;
En by gebrék van min, kan ons de wraak behaagen.

MÉZÉNSIUS.

'k Versta 't, Mêvrouw, 'k versta 't, myn médeminnaar nu
Tót assche, maakt my nóch verachtelyk by u;
Gy vreest reê, dat myn hart, wyl de arm zich gaat bereijen
Tót uwe wraak zich met een weinig hoops mogt vleijen.
Wél, wreede, wél, ik ga, én neem u zaak in acht,
Hoewél ik in het minste op geen vergélding wacht.
Sint ik u min, behoort myn hart u wél te kénnen,

En zonder hoop van dank zich moeten aangewénnen
U dienſt te doen; maar 't heeft voor my niet weinig in,
Mêvrouw, dat gy uw' wraak vertrouwt aan myne min;
En dat gy ééne reis, ten zy ik kwaâlyk oordeel,
In 't ongevoelig hart vórmt wénſchen tót myn voordeel.
Wat uitſlag de aanſlag neem, 'k bén éven onverſchrikt.
Gy zult me ſneuv'len zien, óf uwe wraak beſchikt.
Myn lót, hoe 't uitvall', kan geluk, nóch zoetheid dérven,
Mét u een' dienſt te doen; zo niet, voor u te ſtérven.
Ik ga, én wék hier al myn' vrinden toe, Mêvrouw.

LAVINIA.

Men zie wél toe, aan wien men 't opene, én betrouw,
Gints komt Tirrénus aan; het hartzeer dat ik lyde,
Betréft hém méde, ontdékt hét hém, ik ga ter zyde.
Dat hy my ziet, belét hém hérwaarts aan te treên;
Myn byzyn is hém op den hals verboôn; 'k ga heen.
Légt gy het over mét malkander; 'k laat u ſaamen
De reedſte middelen van onze wraak beraamen.

VYFDE TOONEEL.

TIRRÉNUS, MÉZÉNSIUS.

MÉZÉNSIUS.

HOor, wélk een deel men neemt in uwe zaak, Tirreen;
En wélk een' hulp men reikt aan uwe zwaarigheên.

TIRRÉNUS.

Wat hulp, myn Heer, wat raad? myn zoon, in 't graf gedooken,
Kan die in 't leeven weêr herſtéld zyn?

MÉZÉNSIUS.

Wél gewrooken.
De dood des Konings, die Agrippa te onderbragt,
Is al het oogwit uws verlangens, zo ik acht;
Die dood kom ik aan u, mét by te ſtaan, belooven;
En al, wat in de wraak ons ſmaaklyk is daar boven.

TIRRÉNUS.

Myn Heer, zoud gy u zulk eene aanſlag onderſtaan?

MEZENSIUS.

Hoe meint ge, dat ik veins, én u dus zou verraân?
U is dan onbewuſt, dat hy my wil ontrukken
't Aanbiddelyk ontwérp van alle myn' gelukken?
En dat, daar zich de liefde in zulk een' volheid vindt.
Men liever alles miſt, als 't voorwérp, dat men mint.

TIRRENUS.

Ik doemde lang die min, én dacht; hy mag wél vreezen;
Dat onbehoorlyk vuur zal hém gevaarlyk weezen.
Maar kunt gy, die de zoon van zynen broeder zyt,
Toelaaten, dat Natuur dit van de Liefde lydt:
En zal de Liefde niet ééns van Natuur weêr lyden?

MEZENSIUS.

Natuur is krachtloos, die mét Liefde heeft te ſtryden;
Ik kén geen bloed meer, dat hém aan my houdt verknócht,
Sint my Lavinia heeft zyne dood verzócht.
Ja, 's médeminnaars naam ſleept na zich zulk afgryzen,
Dat ik myn hart alléén éénoogenblik voelde yzen.
Zy wil, dat ik hém haar ter ófferhande ſlagt,
Wat plicht ik ſchénne, ik neem vooral die laſt in acht.
En wyl ik my voor ſteeds héb in haar' dienſt gegeeven,
Zyn haar' geboôn myn' plicht, én richtſnoer van myn leeven.
Als, die ons hart bemint, ons iets heet aan te gaan,
Zoekt zich de ſtém van 't bloed vergeefs te doen verſtaan.
't Hart draagt al 't recht op, aan die 't ééńmaal heeft verkoo-
En als de min ſpreekt, wil 't geen and're réden hooren. (ren,

TIRRENUS.

't Gevaar, dat in 't gemeen eene aanſlag vólgt, die miſt;
De vrees van door verraad ontdékt te zyn, óf liſt;
De wraak eens Konings, die zo noô komt tót vergeeven,
Zal lichtelyk uw hart, eer de arm hem tréft, doen beeven.

MEZÉNSIUS. (ſchrikt,

Neen, vrees niet, dat my 't grootſt' gevaar het minſt ver-
Of in het hart verraâ de hoop, daar 't oog op mikt.
De mond van die ik min komt my de laſt te geeven;
En ſchoon ik het gevaar aanſchouwe, ik zal niet beeven.

De vrees krygt in myn hart zoo ligt geen plaats, nóch voet.
De God, die 't inheeft, is een Gód van magt, én moed.

TIRRÉNUS.

Hoe déze aanslagen my aan 't hart gaan, én betréffen,
Wat deel ik daar aan héb, laat ik u zélf bezéffen;
Maar zo het Góôndom niet mishandeld worden kan,
Dan in de Koningen, als 't édelst' beeld daar van;
De afgryslykheeden, die dat opzét nasleept, zouden
Licht uw' geheeven' arm, kort voor de slag, wéêrhouden.
En zo gy uitlacht al, wat schriklyk luid op de aard,
Licht maakt de donder uyt den hémel u vervaard.
Wie meest verwaten is, plag meest die stém te vreezen.

MÉZÉNSIUS.

Al die verwaten is, moest dan geblikſemd weezen.
Wanneer de hémel mort op de aarde mét zyn' stém;
Zo tréft de bliksem den rampzaal'gen sléchts, niet hém;
En dikwils, als de Góón hunn' bliksemen verspreijen,
Schynt die 't geval, als ze uit hunn' hand zyn, te geleijen.
Maar, schoon de hémel schudde, én dreunde, en zich myn hoofd,
Tót wraak van dit besluit, én opzét had beloofd;
Al stortten al de Góôn, gezind die dood te wreeken,
De donder; aan de vlam van hunne toorne ontsteeken,
Op myne kop neêr, zyt nóchtans verzékerd, dat
Nóch 't Gódendom, nóch 't vuur des bliksems, opgevat
Om my te tréffen, my zal kreunen, nóch beroeren,
Kan ik Lavinias geboôn alléén volvoeren.
Styf sléchts mét u beleid myn onderneemen, én
Maak, Vader, dat mén u een réchte Vader ken.

TIRRÉNUS.

Myn Heer, zoo u te récht bekénd was, hoe die zaaken
My aangaan, wélk een deel....

MÉZÉNSIUS.

Wy weeten, hoe ze u raaken;
En houden dat men u zou doen groót ongelyk;
Indien men ze u verzweeg. Ik neem tot u myn' wyk,

En weet me, óm de ondergang des dwingelands te brou-
Zo zéker, als op u, aan niemand te vertrouwen. (wen,

TIRRÉNUS.

Voor dat vertrouwen bén ik zeer aan u verpligt;
Zy schuift my van het hart een pak van groot gewigt.
Indien gy, zonder 't my te zéggen, hadt beschooren
Hém om te bréngen, 'k had gewanhoopt, 'k was verlooren.

MÉZÉNSIUS.

Bestém dan de uur, én plaats, daar hy moet zyn geslagt;
Ik héb veel' vrinden, vol van moed, én groot van magt,
Al vaardig op myn' last het uiterste te waagen.

TIRRÉNUS.

Mén wachte zich vooral het wérk zo voort te jaagen.
't Gantsch heir is in de stad op 't Koninglyk gebód;
De stad zélf wél bewaakt, de poorten, én het slót.
Indien ons de aanslag miste, óf iets kwam uit te lékken,
Wat hoop zou ons tót hulp, wat heil tót heul verstrékken?
't Gevaar, dat lichtlyk déze óf géne ontstéllen zou,
Kon and'’re opruijen, én doen wank'len in hunn' trouw.
Mén dient die stoute sprong mét minder nood te waagen.
Het léger moet van hier vertrékken in zés dagen.
Den saamgezwoor'nen, dan de stérkste, zal de moed
Door 't mind'ren van 't gevaar aanwassen. 't Is niet goed
Zo te yv'ren, maar mét keur de tyd, én plaats te raamen.

MÉZÉNSIUS.

'k Sta 't toe, zo gy 't verstaat gy zult het wérk bekwaamen:
't Raakt u zo wél, als my, 'k gedraag me aan u beleid
Meer, als aan al de drift van myn' voortvaarendheid.
Hou ondertusschen al uw vólk, én vrienden vaerdig;
Ik ga de mynen, al dat lóflyk opzét waerdig,
Aanporren, én verlaat my gantsch op u bewind.

TIRRÉNUS.

Ach Prins! wat doet niet al een Vader voor zyn kind.
Leent sléchts de Hémel 't oor aan myne jammerklagten,
Gy zult me uitréchten zien meer, als gy zult verwachten.

VIER-

VIERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

LAVINIA, MÉZÉNSIUS,

LAVINIA.

WAt onverwachte ramp komt gy my mélden, ach!
Tirreen in héchtenis!

MÉZÉNSIUS.

Gewislyk déze slag
Ontstélt u, én my ook, Mêvrouw, die 't al verwachte
Van zulk een Vader, die de wraak zyns zoons betrachte;
Ik stélde al myne hoop op hém, én zyn beleid,
Die vriénden heeft, én moed, én veel érvarenheid;
Hy hád, die heimelyk hém handhaafden in het wreeken,
Gesproken, hén belast, op 't alderminste téken
Gereed te zyn, élk één zweert hém zyn' trouw, én wordt
Tót nieuwe stoutheid door zyn raaden aangepord,
Zo als hém Atis, hém ziende uit myn' wooning komen,
Heeft door des Kónings last in héchtenis genomen.

LAVINIA.

Nooit was een snélle hulp ons noodiger, als nu.
Die wreede, door het bloed myns minnaars (ach ik gruw)
Verhit, wil om zyn' brand te koelen tót in de ader
Uitputten 't weinig bloed van d'afgeleefde Vader.
Vlieg heen, verhaast de dood van dien Tiran, berooft
Hém 't leeven, én behoudt daar door dat waarde hoofd.
Laat ons uw' dapperheid voor zulk een' slag bevryden;
Bereid hém, 't geen hy zou van zyne dolheid lyden.
Hy heeft te lang geleefd, een yder zugt 'er om.
Tirannen sneuvelen altyd te spade; ei kom,
Terwyl uw' hulpers nóch gereed zyn voort te vaaren,
Dien u van de yver, eer zy komen te bedaaren.
Geef hém geen tyd daar toe, want zo Tirrénus stérft,
Bedénk ééns wélk een lót gy voor uw' hulpers érft.

MÉ-

MÉZÉNSIUS.

'k Bedoel uw wit alleen, én, om u te behaagen,
Ga 'k zonder uitstél straks het alles voor u waagen;
En zonder 't overslaan, waar op uw' réden speelt,
Héb ik my anders geene, als uwe last verbeeldt.
't Uur, dat de Koning tót het óff'ren zal verkiezen,
Zal 't zélfde zyn, waar in hy 't leeven zal verliezen.
De hémel straf my, dat ik nooit weer 't licht beschouw,
Indien ik u zyn hoofd niet léver. Maar Mêvrouw,
Hy nadert ons.

LAVINIA.

Ik vlie.

MÉZÉNSIUS.

Bedwing uw' haat, én tooren;
Hy is te na uw' vlugt vergeefs, gy moet hém hooren,
Doe u, om hém hier op te houden, wat geweld,
Terwyl men alles tót de Koningsmoord bestélt.

TWEDE TOONEEL.

AGRIPPA, LAVINIA, ATIS, *Lyfwacht.*

AGRIPPA.

WY zien u eindlyk dan vervrolykt aan, Mêvrouwe?
Maar déze vreugd, helaas! is oorzaak van uw' rouwe;
En déze minnevlam daar gy myn hart meê blaakt.
Durft heel niets hoopen, dat na wéderliefde smaakt.
Vergeefs zoud ik die min, my boven 't hoofd geklommen,
Door een' gemaakte schyn aanneemen te vermommen:
't Ontveinzen heeft geen' plaats, als in gemeene pyn,
En 't is een kleene min, die kan verborgen zyn.
'k Héb wél voorzien, dat door 't ontdékken van myn' kwaalen
Ik zou een' harde stórm van gramschap op my haalen;
En 't blykt, nu gy my dus verachtelyk ontmoet;
Maar échter valt de min, zo duur gekócht, my zoet.
Barst uit: maar hémel! hoe? wat minnelyke trékken

Doen uit uwe oogen dus een' beek van traanen lékken,
Die ſtraalend door het oog myn' droeve ziel verwart?
Vermurwt myn aangezicht dat onvérzétlyk hart?
Mêvrouw, gelooven wy 't? zo zyn wy 't al te boven.

LAVINIA.

Ja, wreede dwingeland, gy moogt het wél gelooven.
Niet minder doet myn hart, als 't geen het dacht te doen.
Ik dacht, dat uw gezicht myn gramſchap aan zou voên,
Ik dacht u zonder ſchrik niet aan te kunnen ſchouwen;
En zie u midlerwyl, maar voel myn moed verflouwen;
Myn hart maakt langzaam plaats voor een' getérgde haat.

AGRIPPA.

Is 't zo, Mêvrouw, dat gy Agrippas min verlaat?
Zoudt gy eens Konings luk zo hoog in tóp doen ſtygen
Door uwe min?

LAVINIA.

Kunt gy myn' ziel daar meê betygen?
Te minnen, door wiéns hand myn' minnaar néderviel?
Een héld, die na zyn' dood gezag voert in myn ziel?
De bittere oorſpronk te beminnen van myn' kwaalen?
Vat gy myn' meening niet, ik zal ze aan u vertaalen.
Uw weezen, dat zó wél myns minnaars weezen voert,
Heeft in u byzyn dus myn téder hart ontroerd.
En onder déze zwier, die my nooit kon verveelen,
Koſt ge in 't begin genoeg myn' gramſchap u ontſteelen;
Die waarde beeltenis deed lichtlyk in 't begin
Myn' haat verdwynen, én bond licht myn' gramſchap in;
En 't hart, gewoon al lang dit aanſchyn te believen,
Heeft byna vrees gehad u mét zyn haat te grieven;
Dat weezen, dat te haaſt myn' ziel verraſſen kwam,
Heeft my ſtraks ingedrukt het voorwérp van myn' vlam,
En 't heeft in my nóch haat, nóch gramſchap kunnen dulden,
Daar liefde, én gunſt voorheen het blaakend hart vervulden.
Maar déze min, waar van myn' ziele zwanger gaat,
Hérroept myn' gramſchap, én maakt plaatſe voor myn' haat,
Die, ſchaamrood op dat ſpoor zo langzaam zich te ſpoéden;
Waſt

Waſt ſchielyk aan, om dus haar' traagheid te vergoeden.
Als gy op haare beurt het bitter woeden ziet,
Het geen 't vergooten bloed eens minnaars my gebiedt,
Dan zult ge zo veel haat zien ſpatten uit myne oogen....

AGRIPPA.

Prinſés, ik wachtte dit, én vind my onbedroogen.
Verzie u vry van een' nóch doodelyker haat,
Gy toont my échter niets, dat voor myn oog misſtaat;
Gy moogt Agrippas dood wél vinnig my verwyten,
Ik zal, én zonder ſpyt, die félle wrók verbyten;
'k Wil zonder weêrmin u opófferen myn' min,
En morren nimmermeer op uw' vergramde zin,
Nóch parſſen ooit uw hart te minder my te haaten;
Al word ik niet bemind, 'k zal nooit myn' min verlaaten.

LAVINIA.

't Is voor myne oogen niet genoeg dan, dat ik ween,
Wyl ik door hén, ô ſpyt! aan u behaaglyk ſcheen.
Tirannen voegt geen' min, die eere, én trouw verbreeken;
Zy zou een héldenhart mét béter récht ontſteeken.
Hoe doodlyk was dat vuur, dat u tót ſchande dijt,
Aan myn' vermoorden Héld, daar nóch myn' ziel om lydt?
Niet min gevaarlyk was 't, als waardig om te looven,
En ſléchts geboóren, om hem 't leeven te berooven.
'k Wenſch, dat de Hémel ééns tót weêrwraak van dien Héld,
Aan al, wat ſchriklyk is; uw' borſt tén doelwit ſtélt; (ven,
'k Wenſch, dat die zélfde vlam, van meerder récht geſtee-
U niet ontvonke, als om de doodſteek u te geeven;
En dat zy tégen u des Hémels tooren kant',
De blikſem in de vuiſt der Góden ſteeke aan brand.
'k Hoop van die Góden, wien uw' gruwelen, én eeden....

AGRIPPA.

Por dus de Góden niet, zy weig'ren uw' gebéden.
Zy weeten béter, wat den ménſch gelukkig maakt.
Geloof me vry, 't is béſt, dat gy uw bidden ſtaakt.
Hoe, denkt ge niet, Prinſés, aan 't voordeel van de troonen,
Daar myn' geneegenheid uw trouw meê wil beloonen?

Een' téd're heugenis van een rampzalig Héld
Houdt nu uw moedig hart in ſtrikken vaſt beknéld.
Gy hébt zyn' geeſt aan u door traanen gaan verbinden,
Maar d'aangebooden' kroon doet alle rouw verzwinden.
De Scépter wiegt in ſlaap de leevendigſte ſmart;
En 's Konings Tulband vaagt de droefheid af van 't hart.

LAVINIA.

De Scépter, in de vuiſt geklémd van dwingelanden,
Lókt nooit een édel hart tót deelgenoot der ſchanden;
En Héld Agrippas geeſt is my zo lief én waard,
Dat ik mét minder ſchrik, én vólgende myne aart,
Mét hém zou 't ſterven, als mét u t'gebieden kiezen.

AGRIPPA.

Is 't mooglyk? zou die haat de Kroon u doen verliezen?
En ſtélt gy eene ſchim voor zo veél heerlykheid?
Een zéldzaam voorbeeld, dat uw' grootſcheid hier bereid,
Van lief beroofd te zyn, én vierig te beminnen.
Heel anders gaat het meeſt in de allerteêrſte zinnen, (niet.
Daar 't vuur haaſt wordt gebluſcht, als 't voorwérp is te
Hoe licht vergeet men, 't geen het oog niet meerder ziet,
Na overtóllige vertooningen van klagten?

LAVINIA.

Leer béter dan door my, Tiran, het geen betrachten,
Dat de eer het hart gebied, daar liefde plaats in heeft.
Myns Minnaars aſch, alſchoon die geen meer hétte geeſt,
Kan échter uit de grond des grafs myn' vlam aanſtooken.
Myn' bange zuchten, door de naarſte nacht gebroken,
Die vallen by de doôn zyn' lieve geeſt te voet.
Niets ſtuit de vlam van een zo wél ontvonkt gemoed.
Nooit heeft hy récht bemint, die zyne vlam kan bluſſchen.
Leer eindelyk, Barbaar, dat 's minnars dood niet ſuſſen
Kan in een ſchoone ziel de ontſtooken' minneſmart;
En dat in ſpyt der dood in een verheeven hart
De min légt voor 't gewéld der dood onlósb're knoopen.
Ach! eer myn lief zyn' min moſt mét de dood bekoopen,
Waarom vernam hy niet, dat nu myn' mond verbreidt?
Hélaas! het ſtrafgewéld van myn' groothartigheid Liet

Liet d'oogen naauwlyks toe iets tót zyn' gunst te spreeken.
'k Scheen koel, wanneer myn' ziel in liefde was ontstee-
En 'k héb zo ingetoomd myne onbesproken' vlam, (ken;
Dat hy de zoetheid niet in 't stérven mét zich nam,
En wist, wat groot gebied hy in myn' ziele voerde.
Had hy geweeten, Góón! wat brand myn hart ontroerde,
Myn' traanen voorgezien....

AGRIPPA.

Ach! 't gaat te hoog, Mêvrouw;
Onmooglyk is 't, dat ik my langer tégenhouw.
Ga, Atis, haal Tirreen; gylieden gaat ter zyden.
'k Wacht al te lang om u de waarheid te belyden.
De liefde wil'er uit, het veinzen heeft een énd;
't Geheim wordt voor myn hart, de listen niet gewénd,
Een al te lastig pak, om 't ongekreukt te draagen.
Hou op, hou énd'lyk op Agrippa te beklaagen,
Getrouwe schoonheid, én te zoeken by de doôn.
Zie hier uw' minnaar, die ge uw' liefde gaaft tót loon.
De stroom heeft Tibéryn alléén beroofd van 't leeven.

LAVINIA.

O Góôn! kan 't weezen, dat... Maar geen geloof te geeven
Aan eenen Vader schoon hy my verzék'ring doet....

AGRIPPA.

Ik zie, Mêvrouw, dat gy bedróg op my vermoedt;
En, wyl ik dit geheim zo laat u kóm ontdékken,
Zo meint ge licht, dat ik beklad bén met die vlékken.
Ik denk ook, dat gy niet alléénig op myn woord
Gelooven zult, het geen gy van my hébt gehoord,
Myn Vader zal het niet op myn verzoek verbérgen;
Gelooft zyn zéggen; eer zal ik het u niet vérgen;
Ik zal hém dwingen, dat hy récht aan ons verschaff',
Uw' dwaaling eindige, én ons niet meer vall' zo straf;
En dat door hém hier na niet weêr kom te gebeuren,
Twé harten, door de min veréénd, van één te scheuren,
Doe gy uw bést, om my te kénnen op dit pas;
Geloof uw eigen hart.

LAVINIA.

'k Geloofde licht te ras:
Myn hart kan missen, want my 't oordeel is benomen.
Verbysterd hoor ik niet.

AGRIPPA.

'k Zie daar Tirrénus komen.
Kén nu, wie dat ik bén, door zyn' bekentenis.

LAVINIA.

Weet, dat zyn zoon alléén voor my behaaglyk is.

DERDE TOONEEL.

AGRIPPA, TIRRÉNUS, LAVINIA,

AGRIPPA.

MYn Heer, 'k héb aan Mêvrouw het alles gaan ontdék-(ken
Gy zult verwonderd zyn, én 't licht ten kwaadsten trékken;
Maar eindlyk, 't is gedaan; de liefde dwong me'er toe;
Myn hart was 't lastig pak van dat geheim al moê;
'k Héb myn' belóftenis aan u niet kunnen houwen;
Ik héb ontdékt....

TIRRÉNUS.

En wat?

AGRIPPA.

Dat ik ter goeder trouwen
Uwe eigen Zoon bén, niet de Koning Tibéryn.

TIRRÉNUS.

Gy Heer! hoe, gy myn' Zoon? wat mag uw oogmérk zyn?
Het grafbesluit myn' Zoon, laat tóch zyne asch te vréden;
Hélaes! door uw bedryf....

AGRIPPA.

Onnut zyn déze réden.
Een uitgelékt geheim is onhérroepelyk.
Beken, Heer, dat ik wierd tót oppervoogd van 't ryk
Na 's Konings dood, tóen hém, in de Albula verdronken,
De laatste lykeer wierd op myne naam geschonken.
Dat, om alle achterdócht bekwaamelyk te ontgaan,
En zélf te weeten, wat een vyand mogt bestaan,

De doode Tibéryn myn moorder wierd geheeten.

TIRRÉNUS.

'k Zie, wat my naakt, zo ik niet veinze dit te weeten,
Myn leeven hangt hièr aan, én ik berei my al
Om déze weigering te boeten met myn' val.
Zoude ik Agrippas bloed verraaden t' myner ſchanden?

AGRIPPA.

Hoe....

TIRRÉNUS.

Neen, het is vergeefs, óf ſchoon uwe oogen branden
Van gramſchap: én gy zyt onkundig van myn' moed,
Zo gy 't gelooven van die lafheid by u voed,
Daar ik de ſchand van zou verfoeijen al myn leeven.
Het ongelukkig bloed, dat me over is gebleeven,
Verdient niet, dat het wérde onwaardiglyk gekócht.

AGRIPPA.

Wat wreedheid heeft voor u die vonden uitgezócht,
Om een doorluchtige Prinſéſſe te verkorten?
Haare oogen, die geſtaâg een' vliet van traanen ſtorten,
Is daar niet eers genoeg door aan uw' zoon geſchied?

TIRRÉNUS.

'k Verſta uw' zin myn Heer, het ſpyt u, dat gy ziet
Lavinia myn' zoon vereeren mét haar' traanen;
Haar' naare zuchten zich een vrije toegang baanen
Tót aan de lykbus toe, daar zyn gebeente ruſt.
't Voldoet u niet, al is zyns leevens lamp gebluſcht;
Wilt gy hém na zyn' dood nóch wreedelyk vervólgen?
Nadien gy tót in 't graf, daar gy hém zo verbólgen
Hébt in geſtooten, nóch zyn' bleeke ſchim bevécht.
Ach Heer! verlaat tóch die begeerte zonder récht.
Gy hébt zyn bloed gehad, gy roofde hém het leeven,
Kunt gy in 't énde aan dien rampzaaligen niet geeven
Een hart, dat hém de min alléén had toegeſchikt.

AGRIPPA.

Waarom houdt gy dit hart in dooling dan verſtrikt?
Dit hart, dat ik bezit, én dat my wordt geweigerd;

Dit hart, waar door myn' vreugd tót aan de ſtarren ſteigert,
Waar by de zoetheid van eens Konings kroon niet haalt.
Dit hart, daar nu de zon van myn geluk afſtraalt.
Dit hart, dat my de min opóffert, én een Vader
Ontrukt, die my zyn' zoon niet noemt, maar een verrader.

TIRRÉNUS.

Ik houden voor myn' zoon de ſtichter van zyn' dood,
Die, als gy zélve weet, ligt voor heel Alba bloot?
'k Was ooggetuige, als hy, onaangezien myn kérmen,
Doorwond op uw bevél, den geeſt gaf in myne armen,
Terwyl ik wierd bevlékt van zyn vergooten bloed.
Maar hoor, Mêvrouw, eens aan, wat dat de liefde doet.
Uws minnaars ziel vervloog, als ik, op dat vertrouwen,
Uw' naam hérhaalende, zyn' geeſten héb weêrhouwen.
En ſchoon zyn' bange ziel door 't ſtervénde gezigt
Hadde al vaarwél gezeid voor eeuwig aan het licht,
Ontſloot de min nóch eens voor 't allerlaatſt zyne oogen
Op 't noemen van uw' naam, zo kragtig van vermoogen;
Al had een' dikke wolk der dood die overdékt.
Zyn' ziel, die met het bloed by na was uitgelékt,
Koſt uwe naam alleen op zyne lippen ſtuiten.
Maar zyn verliefd gemoed was naauwelyks aan 't uiten
Van zyne laatſte vlam, als Koning Tibéryn,
Vergramd om 't weinig bloed, dat hém mogt ov'rig zyn,
Hém, als een' wreede wolf myn' handen heeft ontnomen,
En onmédoogendlyk geworpen in de ſtroomen.
Verſchoon de tékens van een' Vaderlyke ſmart;
Het nokken ſluit de réſt van myn vérhaal in 't hart.
Myn' traanen zullen béſt 't vervólg aan u verhaalen.
't Is niet, als 't bloet, dat, om myn' droefheid af te maalen,
Nu myne tong verſtomt, ſich door het oog verklaart.

LAVINIA.

Ontfang dan te gelyk, ô ziel, my nóch zo waard,
De traanen van een lief, én 't Vaderlyke weenen;
En zyt gevoelig, ſchoon uw leeven is verdweenen,
Aan déze laatſte tógt van liefde, én van het bloed.

Verſchoon de ontſtéltenis, die in myn teêr gemoed
Is onder uwe naam, én beeltenis gedrongen
Maar nu myn hart, voorheen verrâdelyk beſprongen,
Door 's Vaders onderricht zyn' wreede moorder ként,
Zyne aangehitſte haat weêr aanneemt in het énd,
Om te gelyk uw bloed, én myn vergryp te wreeken,
Zal ik de nauwe toom van myn' verwoedheid breeken;
Den Hémel porren door myn wénſchen, én gekryt;
Dat hy op den Tiran zyn bliksem néderſmyt',
Dat hy hém na verdienſt zyne euveldaân beloone,
En hém... Maar Heere, maar hélaas! was hy uw' zoone!

TIRRÉNUS.

Hoe! luiſtert gy na 't geen u Tibéryn beréchte?

AGRIPPA.

Wél hoe? verſtaat gy niet, 't geen u de Mingód zégt?
Verdient hy, dat men hém voor ongeloofbaar réken,
Als hy een oogenblik tót myne gunſt wil ſpreeken;
En wyl myn' liefde wordt begunſtigd door zyn' ſtém...

TIRRÉNUS.

Het ſpreeken van de Liefde is hier van weinig klém.

AGRIPPA.

Hélaas Prinſés! zoudt gy die wétten vólgen kunnen?
My niet gelooven?

LAVINIA

Ach! kan ik het u vergunnen

TIRRÉNUS.

Heeft dan uw buigzaam hart niet klaar genoeg verſtaan
De ſtémme der Natuur, om zyne liſt te ontgaan?
Of is natuurſpraak dan zo duiſter in uwe ooren,
Dat gy meer na de Liefde, als na Natuur, wilt hooren.
Heeft dit ontroerde bloed te weinig u gezeid?

LAVINIA.

Hélaas! 't heeft al te klaar myn' droefheid uitgeleid.
't Ontneemt my al te wél de twyffelachtigheeden
Van dat myn' minnaar leefde. Ik voel my overréden.
Uw zoon en leeft niet meer, én hoe zyn' dood my ſmart,
Eens Vaders zéggen jaagt de twyff'ling uit het hart.

Maar 't twyff'len is zo zoet, dat myne min aan 't morren
Geraakt, indien zy dorst, het Vaders hart zou porren,
Zyne eerste woorden weer te haalen in den hals.

TIRRÉNUS.

Al wat de Koning zégt; betrouw hém niet, 't is valsch.

LAVINIA.

Ach! blyf ik hier, ik kan nóch u, nóch hém betrouwen.
Zyn weezen heeft te wél Agrippas zwier behouwen,
Om 't zonder beeven, én ontroering aan te zien.
Niet, dat ik niet genoeg my van u zéggen dien,
Ik zie hém in de proef van zyne trouw bezwyken,
Uw' réden heeft het my te duidelyk doen blyken,
Maar te élkens als zyn oog maar ééns op 't myne blinkt,
Gevoel ik dat het hart my, tégens dank, ontzinkt.

TIRRÉNUS.

Vlie van hém, en om meer te wétten uwe tooren.

AGRIPPA.

Ach! sta Prinsés, om my een oogenblik te hooren.

LAVINIA.

O wreede, wie gy zyt, hoe komt ge dus verwoed?
Heeft u de ontroernis niet vernoegd van myn gemoed.

AGRIPPA.

Hoe vlied ge? én zonder my nóch ééns te hooren spreeken?

LAVINIA.

Zou dat misschien aan uw genoegen nóch ontbreeken?
Ga, 'k zou u lichtelyk gelooven, bleef ik staan.

AGRIPPA.

Ik wil u toonen... Sta, gy zult my niet ontgaan.

VIERDE TOONEEL.

TIRRÉNUS, AGRIPPA.

HOu stand, verblinde, blyf, én leer uw' plicht betrachten,
Wees in der daad myn' Zoon, wilt my als Vader achten.

AGRIPPA.

Gy wilt nu immers, Heer, myn Vader niet meer zyn.

TIRRÉNUS.

Die naam sleept al te veel gevaars in déze schyn.

Een

Een Vader zyn is hier mét kracht die naam te weeren,
En nu ons 't oorlóg heeft verlóst, na ons begeeren,
Van élk, die uw geluk, én myne vonden wist,
En nu de Hémel zo begunstigt onze list,
Dat niemand uw geluk ontdékken kan, van buiten,
Begeer ik dat geheim vooral zélf op te sluiten,
Zélf meester van uw heil te weezen, én uw' bórg.
Ook is 't my liever, nu gy heerscht door myne zórg,
U niet te kénnen, als uw' kroon, én staat te waagen.
'k Wou, zo het zonder vrees u zou de Kroon doen draa-(gen;
U wél verbérgen voor u zélven; én het bloed
Zou zich verheugen in het diepst' van myn gemoed,
Indien 't alleenlyk daar, van u geluk, mogt spreeken.
Zie, waar de zwakheid van u liefde ons in laat steeken.
Gy zoudt zo konstig u ontveinzen voor Mêvrouw,
(Dit had gy my belooft) én styven ze in haar' rouw.

AGRIPPA.

Hoe kon ik? ach! gy gaat te stréng de maat te boven.
Gy ként een' minnaar niet, indien gy kunt gelooven,
Dat hy kan zwygen in 't gezicht van die hy mint.
Wie is'er, die altyd zich zo verzékerd vind?
De min geeft dikmaals 't woord, maar weet het niet te (houwen.
'k Héb my gevleid, dat in haar ongegrond betrouwen
En dwaaling, myne min zou zyn vernoegd geweest.
En haar' verachting, al te zoet voor mýnen geest,
Gaf me een vermaak, misschien aan duizende verbórgen.
Ik proef die zoetheid nóch, die my ontslaat van zórgen,
Dat zo getrouw een hart my mint uit zyne grond:
Een hart, 't wélk spreekt van liefde, als zélf de bleeke mond
Zyns minnars zwygt, daar liefde in spyt der dood blyft woo-(nen.

TIRRÉNUS

Wat woudt gy meer? hoe kon ze u grooter liefde toonen.

AGRIPPA.

Wie kan gelukkig zyn, én dérven 't geen hy mint?
Ach! die een beeld, zo vol bekoorlykheên, bezint,
Kan dien een half geluk, wél heel gelukkig maaken?

Zien myn' Prinſéſſe in pyn, haar weig'ren, wyl wy blaaken,
Haar deel in myne vreugd, vermaak genieten in
Haar' druk, is al te wreed een' wélluſt voor myn' min.
Des minnaars Hémel is een' liefde aan wéderzyden.

TIRRÉNUS.

'k Beklaag die ſchoone vlam: maar trooſt u in uw' lyden,
Bedwing u, ons gevaar is waarelyk te groot.
Nooit heeft ons dit geheim gedreigd mét zulk een' nood.
Gy moet uw' tógten nóch verbérgen; 't minſte ſpreeken,
Het minſte ſtraatgerucht kan nóch uw aanzien breeken.
Mézénſius ſtaat na uw leeven, lief, én ryk,
Uw ryk, Lavinia, én 't leeven tegelyk,
Zyn die niet waardig, dat ge u zélven in zoudt toomen?
Volſénſius heeft méde uw' doodſlag voorgenomen,
En Korinéus, én Anténór, én Sérraan,
Ilionéus, én Sérgéſtus; alle ſtaan
Zy wél by 't vólk, zy zyn van dolle wraak ontſteeken,
En willen zich op u, ſchoon ze u niet kénnen, wreeken.
Dank héb de liſt, die 'k zoo voorzigtig héb bedacht.
Mézénſius heeft my voorzien mét de oppermagt
Van 't eedgeſpan; hy zal u om vergifnis vraagen
Voor my: zy wérde hém vooral niet afgeſlaagen.
'k Héb tót zés dagen toe nóch uitgeſtéld de tyd,
Eer de aanſlag wórd volvoerd, neem die nu waar mét vlyt;
Verzie hén altemaal mét glimpige bevélen,
Om onder ſchyn van eer hunn' magten te verdeelen.
Strooi krygsgeruchten uit, om 't léger in 't geheel
Te houden, en verſtérk de wachten op 't Kaſteel.
Mézénſius vooral ontzie die niet te vleijen;
Gy moet zyn' achterdócht mét valſche ſchyn verleijen.
Verzéker u daar na van hém, eer 't iemand hoor',
En ſluit hém tydig op.... Maar hoe? waar vreeſt gy voor?

AGRIPPA.

Ik vrees lichtvaardiglyk te geeven zulke wétten.

TIRRÉNUS.

Geen' vrees behoort het hart der Koningen te ontzétten.

Mézénts dingt na uw' hals, én, schoon hy is misleid,
De schuld blyft éven groot van dat vervloekte feit;
En in die schyn, waar in hy meent u te doen stérven,
Is 't heilig bloed, daar hy zyn' handen in wil vérven.
De Góden willen hém doen straffen door uw' hand,
Zy geeven u het ryk; doe hén geen tégenstand.
Men mag in hun geheim, nóch in uw kroon récht treeden.
Stél u op hunne zorge in 't ryksbewind te vréden;
En vreest ge, dat misschien een' schandvlék op 't gelaat
Zou kleeven van uw' deugd, in déze hooge staat,
Houdt gy de Toorn in, én dat ge u niet verontwaerdigt
Daar af te klimmen, op dat gy u zélfrechtvaerdigt.
Wie op de Troon klimt, door wat wég, hy heeft misdaân
Zo hy'er afgaat, niet zo hy'er op blyft staan.
Daar 's geen verwyten, als in overheerd te weezen:
En die altyd regeert, heeft voor geen schuld te vreezen.
Regeer dan, zoon, én ach! indien gy wist, hoe zeer
Het éd'le zielen lust te leeven zonder heer....

AGRIPPA.

Wist gy hoe zeer de liefde een' minnaar kan behaagen!

TIRRÉNUS.

Ik hoor gerucht, gy weet, hoe gy u hébt te draagen.

VYFDE TOONEEL.

TIRRÉNUS, AGRIPPA, LAUSUS, ATIS.

KOm tap myn bloed vry af, wélaan, voldoe uw' haat.

LAUSUS.

Het óffer is bereid.

AGRIPPA.

Men sleep' hém wég.

TIRRÉNUS.

Ja gaat,
Barbaar....

ATIS.

Verbyt u, Heer, zie toe, men kan u hooren.

TIRRÉNUS.

Wien zou hy vreezen, die tóch alles heeft verlooren?

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

FAUSTUS, LAVINIA, CAMILLA.

WAt voor onstéltenis, Mêvrouw, heeft u ontroerd,
Daar de aanslag op uw' last byna is uitgevoerd.
De Prins was heel verzét, zo dra hém is gebleeken,
Dat gy zo yverig verlangde om hém te spreeken.

LAVINIA.

Ja Faustus, 'k wénsch om hém te spreeken, én hém klaar
Te toonen, wat dit zy eene aanslag vol gevaar,
Wat my alreê een pak van vreeze ligt op 't harte,
Indien men déze zaak zo voortdryft tót myn' smarte;
Dat my myn' haat verrukte in 't eerst, én 'k vrees récht uit,
Men valt te haastig op dit wigtig moordbesluit.

FAUSTUS.

De Prins kon by zich zélf uwe ongerustheid spéllen,
Maar was gedwongen om den Koning te verzéllen
Voor 't hoog altaar, dies heeft hy zich van my gediend.
'k Verzéker u, Mêvróuw, de Hémel is uw vriend,
Hy handhaaft uwe haat, als óf hy van te vooren
Door zyne orakels hadd' voor uwe wraak gezwooren.
Geen wichtige aanslag is zo bondig oit beleid.
Alle eedgenooten zyn op nieuw in stilligheid
Verdagvaard van den Prins, én mét de wraakverwanten,
En vrinden van Tirreen; én alle die zich kanten
En woeden tégen hém, alleen om uwe haat,
In één gesmolten: élk brandt nu om uwe staat
Te redden, én een deel uit zulk eene eer te stryken,
Dat hy u wreekt; aan die u dorst verongelyken,
Mét den Tiran een' dólk te steeken in het hart.
Verwérp dan de yd'le vrees; die uw gemoed benart.
't Is waar, Mêvrouw, 't kasteel, én 't heir zyn bei te vreezen.
Maar Prins Mézénsius zal hier haast Koning weezen,
Als Tibérinus is geholpen aan een' kant:
Elk zal al beevende na zyn' gevreesde hand,

En

En oogen zien, men moet mét steekende trompétten,
Tót zyne gunst, de stad in bystere oproer zétten.
En zéker, 'k zie alreê onze aanslag in zyn' kracht,
Eer iemand dit bemérk der vyandlyke magt,
Of kan in 't slót, óf heir, dit krygsgeheim ontdékken.
De Góden schynen 't al tót onze gunst te wékken,
En Tibéryn zal niet van 't outer zyn gekeerd,
Of zyn gestraft, terwyl hy vruchtloos zich verweert.
't Hóf van Tirénus is ter manslag uitgekooren,
Wanneer hy wéderkeert: zo mag een ieder hooren,
Dat op u eisch, de wraak réchtvaerdig op hém woedt,
Op dat Agrippas ziel gepaaid zy mét zyn bloed.
Ook schynt hy, als hy komt de wreekelingen vleijen,
Alreê zyn boezem tót de doodsteek te bereijen.
Mézénsius munt uit by and're in zyn genâ,
Hy mint hém boven alle uit achting, want zo dra
Hy flus den Vórst heeft tót Tirrénus gunst gesprooken,
Is zyn oploopendheid, én gramschap straks gebrooken,
En hy uit banden, én gevangenis geslaakt.

LAVINIA.

Men wacht dan liever, nu Tirreen is vry gemaakt,
Om hém te hooren, én niet vérder uit te breeken,
Voor hy het vonnis zélf hebb' door zyn' raad gestreeken.
De dag, helaas! vangt mét een heiloos voorspook aan!
'k Voel heimelyk een schrik, én zórg in my ontstaan.
Och! dat men nu om myn' verblinde razernye...
Maar zo Mézénsius my waarlyk mint, hy lye
Dit uitstél: bid hém dit uit myne naam, ga voort.

FAUSTUS.

Wél aan, Mevrouw, ik zal my spoeijen op uw woord;
Maar 'k vrees 't onverwacht, én veel te laat gekomen.
Op dézen eigen stond was de aanslag voorgenomen.
De leus gegeeven maakt, dat ieder staat gereed,
Den Vórst te slagten, als hy uit de Témpel treedt.

LAVINIA.

Ei toef niet meer, ga heen, belét hén voort te vaaren.

CAMILLA.

Wat zal men van de vrees, én schrik, die u bezwaaren,
Gevoelen, én wat u inwéndig heeft ontroerd?
Als dat het vleijen van den Vórst u heeft vervoerd,
En....

LAVINIA.

'tStaat hén vry, dien 't lust, van myn bedryf te spreeken.
Zo 'k die voortvaarendheid alleen belétte in 't wreeken.
O Góden! zo nu eens die doodslag, die myn' haat
Zo fél heeft aangeprést, kwam vallen... Maar, men laat
My mét Tirrénus, die hier komt, alléénig blyven.

TWEDE TOONEEL.

LAVINIA, TIRRÉNUS,

KOm Heer, ay kom, kan 't zyn myn' doodlyke angst ver- (dryven.
Een heimlyke inspraak in myn' ziel weêrhoudt myn' (wraak,
Ik sta verstéld, én vrees 't uitvoeren van de zaak.
Myn toorn ontstak in 't eerst, zo haast ik kwam te weeten,
Dat myne liefde 't hart des Konings had bezeeten,
En 'k droeg dit blanke staal verborgen in myn' schoot,
Tót myn' beschérming, én verhaasting van zyn' dood.
Maar als ik hém ontbloot zag van zyn' lyfschutbénden,
Verbood me een' blinde zucht van teêrheid hém te schén- (den;
En tóen ik zag, dat hy myn' minnaar zo geleek,
Viel al myn' toorn, én myn wraakgierigheid bezweek;
En in den dwingland zélfs, zo gódloos, én verwaten,
Héb ik het beeld niet van myn' minnaar konnen haaten.
Elk die u hoorde, had uw' woorden licht geloofd;
Maar zyn' gedaante lag my stadig in het hoofd.
En, als gy van hém spraakt, voelde ik iets voor hém spree- (ken,
Dat in myn hart de kracht kon van uw' réden breeken.
Maar dat zyn afzyn ons nu voordeel geev'. Myn Heer,
Is 't waarlyk Tibéryn, zo wét myn gramschap weêr,
Zo doe my woeden als voorheenen, want zyn' reden
Vervult myn gansch gemoed; maar de uwe is my ontglee- (den.

TIRRÉNUS.

Mêvrouw, ik had uw ongerustheid al voorzien;

Want Tibérinus had zo haast niet doen gebiên,
Ter béde van Mézénts, door wien hy was bewoogen,
Dat ik ontslaakt wierd uit de kérker, óf myn poogen,
Is straks geweest u van die twyfeling te ontslaan;
Hoe groot een halsgevaar my dreigde om dat bestaan.
Myn hartzeer kan u licht getuigen, óf myn' traanen
Geveinst zyn; zie wat wég zy langs myn' wangen baanen.
Myn' droefheid, meer, én meer verbitterd door de tyd,
Wat zégt die anders? als Agrippa bén ik kwyt.
Indien hy leefde, én zélf regeerde, óch! wat vermoogen
Kon my beletten, zulks te ontveinzen voor uwe oogen?
De vlam van 't bloed is als de min, nooit uitgedoofd.
Nóch héb ik vaster proef, indien gy niet gelooft,
Om dézen dwingeland het masker af te rukken;
Myn blaakende yver om den booswicht te onderdrukken,
Waar van ik flus u in zyn byzyn niet en sprak:
Mézénts kan tuigen, hoe geen wraakzucht my ontbrak,
En hoe ik dien Barbaar, vervrémd van eere, én wétten,
Van harten wénsch de moord myns zoons betaald te zétten.
Hébt gy me zélf niet diep zien deelen in uw' haat,
Mêvrouw, het eedgespan aanhitsen door myn' raad,
Als opperhoofd, vol viers in hunn' vergad'ring spreeken,
En de eer verzoeken, om hém de eerste te doorsteeken?
Ik héb u honderdmaal zyn' wreedheid afgebeeld,
Uw' haat verbitterd, én myne eigen' wrok gestreeld:
En twyffelt gy nu nóch, óf hy myn zoon mogt weezen?
Hy, die van myne hand de doodsteek heeft te vreezen?

LAVINIA.

Wat geeft ge myn gemoed een' lieffelyke rust!
Ik héb de vlammen van myn' min nu uitgebluscht.
'k Neem uw verzék'ring aan, myn Heer, én wil verbannen
Al wat niet mét uw' haat, én wraak schynt aan te spannen.
Myn hart bedriegt me, én 't woord eens Vaders is mét récht
My min verdacht, als 't geen een' blinde hartstógt zégt;
En nu 't de Vader stémt, voel ik myn' haat ontsteeken
Verwoeder, als voorheen, nu lust me weêr te wreeken,

Te

Te moorden; myn vermaak is nu zyn' dood; zyn bloed,
Eer 't nóch geplèngd wordt, ſmaakt alreê myn' wraakluſt zoet.
Nu is myn' hoogſte wénſch ten minſten hém om 't leeven
Te bréngen, door wien niets my over is gebleeven,
Dien wreeden moordenaar van myn' doorluchtſten Héld.

TIRRÉNUS.

Gaf nu de Hémel! die een' Vader, zo beknéld
Van rouw, alléén vermag te hélpen, dat het héden
My vry ſtond, tót een trooſt van myn' rampzaaligheeden,
Zyn bloed te ſtorten op Agrippas deerlyk graf,
Ten óffer van zyn' ziel! Maar 't is te wreed een' ſtraf,
Te moeten draalen, want wy zyn van 't ſlót verlaaten,
En Alba is te digt omrigt van zyn ſóldaaten.
Men moet nóch wachten.

LAVINIA.

Neen, vertrooſt u, 't ſtaat nu al
In zyn' geboorte.

TIRRÉNUS.

Hoe? én zonder ongeval
Te vreezen?

LAVINIA.

'k Héb my niets, zo dra gy waart gevangen,
Ontzien, geniet nu vry het eind van uw verlangen,
En al de zoetheid van eene uitgevoerde wraak.

TIRRÉNUS.

Helaas, men ſpoeit te zeer in zulk een' groote zaak!
Belétten wy de ſlag.

LAVINIA.

Hier hélpt geen meer belétten.
Te laat. Men zal vergeefſch zich zélf hier tégen zétten.

DÉRDE TOONEEL.

FAUSTUS, LAVINIA, TIRRÉNUS.

LAVINIA.

HEbt gy Mézénſius nóch vroeg genoeg ontmoet?

FAUSTUS.

Ik héb my voort gerépt mét de allermeeſte ſpoed;

Maar 't gódendom heeft zo uw' wraak ter hand genómen,
Dat ik tót uw geluk bén veel te laat gekómen.

TIRRÉNUS.

Wat hoor ik, Hémel?

FAUSTUS.

Zie; hoe u 't geluk nu vleit.
'k Héb nóch de wég niet na de Témpel afgeleid,
Ook was 't onnoodig; want de dwing'land was besprongen
Dicht by de plaats, daar flus is na zyn' hals gedongen.
Noch vond hy, van den Prins aan alle kant bezét,
Die tyd (voorwaar aan ons te wichtig een belét)
Om buiten aâm zich in Tirrénus Hóf te storten. (korten,
Zyn vólk houdt moedig stand, maar ziet zyn' hoop haast
En paait mét rookend bloed ons moedig eedgespan.
De toegebonsde poort beschérmt toen den Tiran.
Mén vreesde 't volk, dat woedt; als opgezwollen' stroomen.
Dé Koning dan..

TIRRÉNUS.

O Góôn! is hy 't misschien ontkómen!

FAUSTUS.

Elk vreesde 't névens u, ook 't heir, én 't machtig slót;
En door wat uitstéls was alle onze hoop geknót;
En nu stond élk geschaard om vinnig in te spatten,
De moorder in 't Paleis zélf by de keel te vatten.
Mits komt Albina uit haar' tralie, heel ontstéld,
En meent door haar gezigt te stuiten ons geweld.
Elk toonde een diep ontzag aan haare kunne, én staaten,
En zweeg. Gy moogt gerust nu dit Paleis verlaaten,
Zo spreekt ze tot Mézéns; Lavinja is me een deel
Verschuldigd van haar' wraak, de min begon die heel,
Nu heeft ze 't bloed voleindt, de Koning was verlooren,
Toen hy dit Hóf tót zyn' bescherming had verkooren.
Zyn bloed is door myn' last geöfferd aan de geest
Myns broeders. 'k Ben voldaan. 't Gaat wél: hy is geweest.

TIRRÉNUS.

O Góden?

FAUSTUS.

Op dit woord verhéft zich tót de wolken
Een ſaamgeméngd geſchreeuw van de opgepréſte vólken.
Elk pryſt Albina, én 't groothartige beſluit.
Nu zal de Prins, verzéld van dit triomfgeluid,
Het hoófd des dwinglans, (want Albina zal 't gehéngen)
Op uw verzoek, Mêvrouw, voor uwe voeten bréngen.
Hy wacht'er na; vergeet nu uw' geleeden ſmart,
En ſluit die ryken ſchat van blydſchap in uw hart.

LAVINIA *tegen Tirrénus.*

'k Zie nu niets aan de maat van onze wénſch ontbrooken:
Gy hébt uw' zoon, én ik myns minnaars bloed gewroken.
Albina heeft de ſchuld aan 's broeders ziel betaald.
O onbegreepen' vreugd! maar hoe, myn Heer? wat maalt
U dus in 't hoofd? van waar zyn die veranderingen?

TIRRÉNUS.

Ik beef, ik raas, én voel me alom van vrees beſpringen.

LAVINIA.

Hoe! om des Konings dood!

TIRRÉNUS.

Och! 't is myn' zoon, Mevrouw.

Zy valt op een ſtoel én Fauſtus vertrékt.

LAVINIA.

Uw' zoon!

TIRRÉNUS.

Helaas! ik voel mét al te bitt'r een' rouw,
Dat ik zyn Vader bén. Nu heeft het bloed geſproken,
En, klópte ik op myn' mond, 't heeft my die opgebroken.
Natuur verlaat nu myn' vervloekte veinzery.
Zy ſpreekt....

LAVINIA.

Hoe komt helaas! die ſpraak zo traaglyk by
Zo is 't dan eindelyk waar, wy dérven, dien wy minnen?
Ik zócht na de oorzaak maar nu vinde ik ze in myn' zinnen.
Terwyl ik 't ſchélmſtuk vloek, haal ik 't my zélf op 't hoofd.
'k Héb 't bloed vergoten, 't geene ik wraak had toebeloofd.

'k Héb

'k Héb door myne overlast vermoeid des Hémels ooren,
Die heeft te gunstig myn' gebéden toegezwooren. (moord.
En 'k bén réchtvaerdig door myne eigen' wénsch ver-
Wat is de Hémel straf, wanneer hy licht verhoort!
Wat bréngt zyn weig'ren ons somwyl een groot genoegen.
En hoe verraadt men zich mét onbehoorlyk wroegen,
En morren! Kom, Barbaar, nu eisch ik van uw' hand
Vergélding voor het bloed myns minnaars. 'k Héb, ô
Den leevenden vervólgd, gezeeten op de hielen, (schand!
Om wiens gewaande dood ik wou zyn beul vernielen.
Om een' verdichte naam héb ik hém fél gehaat. (staat.
Zyn' dood was myne, én 'k moord hém nóch in zulk een'
Ondankb're Vader, gy bragt myn verstand aan 't hóllen;
En héb ik hém vernield, gy riedt het my ten vollen.
Het bloed verried myn' liefde, én gy hébt al te ontzind,
My tégen hém gekant, én myne min verblind.
Door u, is myne ziel bedroogen, én de liefde
Verslaagen, die zo diep myn' kuische ziel doorgriefde.
Dat myn' beschroomde hand nóch na uw bloed niet dorst,
En vreest dat wreede hart te rukken uit uw' borst,
Dank dat, ó wreedaart, nóch, in myn' getergde tooren,
Het bloed uws Soons, dat in u speeld, door u verlooren.

TIRRÉNUS.

Men hoeft een' vader niet te straffen, die zyn' zoon
Heeft in zyne ondergang geworpen uit zyn' troon.
Het Bloedverwantschap snérpt myn' ziel met wreede zwee-
Nu ik het staal héb tót Agrippas hals gesleepen. (pen.
O ja, myn' liefde, in dien beminden zoon verrâan,
Heeft niets, als 't geen zy zag zyn' dood te zyn gedaan;
En 't Vaderlyk gemoed, al te yverig in 't blaaken,
Heeft niet ontzien zyn' zoon eene ófferhand te maaken,
Hém zélf te rukken op de slagtbank, rood van moord.
Ik kon zyn' minnaares, én zuster, door myn woord,
En donk're listen tót myn moordgespan verbinden,
De schrandere natuur, én liefde 't oog verblinden,
Alléén om hém van daag' te storten in het graf.

Maar 't zy dan misdaad, óf myn ongeluk, én ſtraf,
Hy leeft niet meer, én ik ſta hém bereid te vólgen.

LAVINIA.

Ja, vólgen wy; maar hoor; men ſleep nóch eerſt verbólgen
Mét ons Mézénſius ten grave, die Tiran
Heeft ſtrafs genoeg verdient, als hoofd van 't eedgeſpan,
Te haaſtig in een wérk, waar door ik bén verraaden.

TIRRÉNUS.

Het ſcheelt niet, in wiens bloed wy héden moogen baa-(den.
De ganſche waereldkloot ga vry mét ons, én mét
Myn' zoon te gronde, daar 'k myn' hoop hadde opgezét.
Myn dóchter zélf heeft nu myn razerny te ſchouwen.

VIERDE TOONEEL.

ALBINA, TIRRÉNUS, LAVINIA, CAMILLA, JULIA.

TIRRÉNUS.

RAmpzaalige, waar heen? ALBINA.
Myn' misdaad u vertrouwen,
O Vader, én om 't hart beklémd in déze zaak,
U niet ontvluchten, maar my lév'ren aan uw' wraak.

TIRRÉNUS.

Weet gy de groote van uw' misdaad wél te ſchatten?

LAVINIA.

Weet gy, dat gy, mét dus in wreedheid uit te ſpatten,
Uw' eigen' broer verraadt? ALBINA.
Ja 'k weet het, én mét één
Myn' plicht. Zyn moorder... Maar daar komt hy zélve
treên. TIRRÉNUS.
Wélaan, alle onze haat vervólg' nu dien verwaten.

VYFDE TOONEEL.

AGRIPPA, TIRRNUS, ALBINA, CAMILLA, JULIA, *Lyfw.*

KAn nóch myn Vader, én Lavinia my haaten?

TIRRÉNUS.

Hoe, leeft myn zoon dan nóch!

LA-

LAVINIA.

Agrippa, ziet die 't licht!
Wat gódheid bréngt hém weêr voor myn verliefd gezigt?

AGRIPPA.

Een' trék van 't bloed, én één der góden myn behoeder,
Waar door myn' zuster....

ALBINA.

Hoe is dan de Vórst myn broeder?

TIRRÉNUS.

O ja, myn kind, vér van misdoen hébt gy zyn' dood
Beléttende, ons al t'zaam geréd uit onze nood.
Maar steur hém niet,

AGRIPPA.

Op 't sélfst door uw gebod besprongen
Van héld Mézénsius, Mêvrouw, wierd ik gedwongen
Een weinig voor my zélf te zórgen, évenwél
Had ik eerbiedigheid voor uw gestréng bevél.
Zoo weet ik 't al te onzien op de oever van myn leeven,
Zélf tót de doodsteek toe, wat my uw' hand wil geeven.
Ook was ik al te wél verzékerd in 't gemoed,
Dat uwe liefde niet verzien was met myn bloed.
Dit dreef my aan, om 't lyf in Vaders hóf te bérgen.
De vrees voor 't muitend vólk scheen 't hófgezin te vérgen,
Om achter my de poort te smyten in het slót.
Myn' Zuster, die my ziet in dit rampzaalig lót,
En meent een' minnaar, vreemd van eere, én trouw te hoo- (ren,
Komt op my aan, vervoerd én aangehitst van tooren.
'k Verwachtte 't al dat uit een' blinde dwaaling spruit;
Maar, tégen haare dank, én haat, viel 't anders uit.
Het bloet komt tót myn' hulp in dat gevaar ontwaaken.
Zy beeft, én voelt haar hart óm haaren minnaar blaaken
Uit liefde, én haat gelyk; nóch wyt zy aan de min
De wérking der natuur, die heeft alleen in 't zin
My 't lyf te bérgen, én haar' razerny te ontsteelen,
En schaamt zich niet de ról der liefde na te speelen.
Albina volgt in 't eind de ingeeving, die haar leidt:
Ga, trouwelooze, zégt ze in haare oploopendheid
Al beevende, ga heene, én bérg u uit myn' handen.

Ik ſpreek niet; maar begeef my door de hofwaranden,
Eer iemand my ontmoet, vrymoedig op 't Kaſteel.
Ik vind'er krygsliên, die my volgen mét een deel
Van 't léger. Elk verſtrékt een' ſlagveêr aan myn' wieken.
Ik kom de muiters op, eer iemand dit kan rieken,
En vind hén, vol van moed, alom verſpreid op ſtraat.
Zy, al te licht gepaaid, verwachten in die ſtaat,
Tot dat myn' Zuſter hén myn hoofd zou overgeeven.
Het doodzweet breekt hén uit, zo dra ze my zien leeven,
En laaten in myn' keur hunn' lyfsgenade, of dood.
Ik doe de hoofden voort aangrypen in die ſtoot;
Vergeef de miſdaad aan 't gevolg der muitelingen.
Mézénſius vooral verbied ik te beſpringen;
Maar hy volhardt in zyne éléndc: én 'k wénſch te laat
Te ſpaaren, die zich zélfs niet ſpaart in déze ſtaat.
Hy ként zich al te grootſch van inborſt, om te leeven
Door my, zo wél, als hy, van uwe min gedreeven:
Hy ſtraft zich zélf, nu hy uw' laſt niet heeft volbragt,
En geeft zyn' borſt de ſteek, die my was toegedacht.
Prinſés, ik ſtérf voor u, zo ſpreekt hy. 'k Wil 't verhoeden,
Schiet toe, vergeefs: zyn' ziel ontglipt hém onder 't bloeden.
Nóch ſtérft hy zo vol liefde, in zo volmaakt een' trouw,
Dat ik die ſchoone dood hém noch beny, Mêvrouw.

LAVINIA.

'k Beklaag hém, maar 't geluk, dat my de Goden geeven
In u, laat op myn' ziel geen droeffenis meer kleeven.

TIRRÉNUS *tégen Lavinia.*

De Scépter komt u nu door érfrécht toe.

LAVINIA.

Wélaan,
Bekommer gy u niet, hoe 't mét dit récht zal gaan.
Die luiſter kan myn oog niet voor my zélfs verblinden,
Ten zy ze flikkere in de hand van myn' beminden.
Kom, gaan we, zie van daag' voor élks gezicht uw' zoon
Op nieuws door myne min verheerlykt mét de Kroon.

EINDE.